

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

**CODI TIPUS DEL TRACTAMENT DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL
APLICABLE AL TRACTAMENT DE DADES DE L'OFICINA DE FARMÀCIA,
PROMOGUT PEL COL·LEGI DE FARMACÈUTICS DE LA PROVÍNCIA DE
BARCELONA**

ÍNDEX

Introducció

Exposició de Motius

Títol I. Disposicions Generals

Capítol I. Marc Normatiu Aplicable

Article 1. Marc Normatiu aplicable

Capítol II. Definicions

Article 2. Definicions

Capítol III. Àmbit d'Aplicació

Article 3. Àmbit d'aplicació subjectiu

Article 4. Àmbit d'aplicació objectiu

Títol II. Protocol d'actuació del farmacèutic titular

Capítol I. Principis en matèria de protecció de dades

Article 5. Tractament de dades personals

Article 6. Adequació, pertinença i finalitat de la recollida

Article 7. Exactitud

Article 8. Cancel·lació

Article 9. Cessament de l'activitat dels adherits

Article 10. Recollida lleial i lícita

Article 11. Seguretat

Capítol II. Compliment de les obligacions dels responsables de fitxers

Article 12.- Obligació de notificar els fitxers

Article 13. Obligació d'informació en la recollida de les dades

Article 14. Consentiment dels interessats per al tractament de les dades

Article 15. Consentiment dels interessats per a fins publicitaris

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Article 16. Consentiment dels afectats en la cessió de dades personals

Article 17. Dades de menors de 14 anys o incapacitats

Article 18. Deure de secret del responsable del fitxer i dels seus empleats

Article 19. Tractament de dades per compte del responsable del fitxer.

Encarregat del tractament de dades personals

Capítol III. Garantia dels Drets dels interessats

Article 20. Drets dels interessats

Article 21. Legitimats per a l'exercici dels drets dels interessats

Article 22. Deures dels responsables dels fitxers respecte dels drets dels interessats

Article 23. Dret d'accés (procediment)

Article 24. Drets de rectificació i cancel·lació (procediment)

Article 25. Dret d'oposició (procediment)

Article 26. Dret de revocació (procediment)

Article 27. Regles aplicables a tots els procediments

Títol III. Adhesió al Codi Tipus, control i règim sancionador

Capítol I. Procediment d'adhesió i certificat

Article 28. Adhesió

Article 29. Pèrdua de la condició d'adherit

Article 30. Certificat d'adhesió

Article 31. Dret de consulta al Registre d'Adherits al Codi

Capítol II. Organització, control i seguiment

Article 32. Òrgan de seguiment

Article 33. Funcions

Article 34. Compliment. Assessorament i accions formatives

Artículo35. Memòria anual

Article 36. Avaluació

Article 37. Queixes i reclamacions

Capítol III. Règim sancionador

Article 38. Infraccions

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Article 39. Sancions

Article 40. Prescripció d'infraccions i sancions

Títol IV. Entrada en vigor i inscripció del Codi Tipus de l'oficina de farmàcia

Article 41. Inscripció

Article 42. Entrada en vigor

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Annexos

ANNEX I. FITXERS TIPUS DE L'OFICINA DE FARMÀCIA

1. Recepta Privada. 2. Llibre Receptari. 3. Llibre d'Estupefaents. 4. Clients. 5. Fórmules Magistrals. 6. Sistema personalitzat de dosificació de medicaments (SPD). 7. Recursos Humans. 8. Ortopèdia. 9. Videovigilància. 10. Promoció de la Salut. 11. Recepta mèdica del SNS.

ANNEX II. CLÀUSULES INFORMATIVES I DEL CONSENTIMENT

1. Autorització per a la prestació de serveis d'atenció farmacèutica. 2. Autorització al titular de l'Oficina de farmàcia per fer la targeta de fidelització de clients i prospecció comercial. 3. Clàusula Informativa de dades obtingudes a través de tercer. 4. Clàusula informativa per a persones que deixen les seves dades personals en un formulari de la web. 5. Clàusula de confidencialitat del personal sense accés als fitxers. 6. Clàusula Informativa del tractament de currículums. 7. Clàusula informativa per als empleats de les dades que té sobre ells el farmacèutic titular o el propietari civil de l'oficina de farmàcia. 8. Panell informatiu del tractament de dades personals sobre les dades de receptes, llibre receptari oficial i d'estupefaents. 9. Clàusula d'autorització de cessió de dades per cessament d'activitat a un altre titular d'oficina de farmàcia diferent del que adquireix la seva farmàcia. 10. Model d'informació a l'usuari/pacient en el cas de transmissió d'una oficina de farmàcia a un altre farmacèutic. 11. Clàusula informativa per a cartell informador de videovigilància. 12. Clàusula informativa del tractament amb fins de videovigilància per tenir a disposició de les persones que la sol·licitin.

ANNEX III. MODEL DE CONTRACTE PER A L'ENCÀRREC DEL TRACTAMENT DE DADES PERSONALS PER COMPTE DE TERCER.

ANNEX III BIS.- CONTRACTE D'ELABORACIÓ DE FÓRMULES MAGISTRALS I PREPARATS OFICINALS PER TERCERS.

ANNEX IV. DOCUMENT DE FUNCIONS I OBLIGACIONS DEL PERSONAL DE L'OFICINA DE FARMÀCIA.

ANNEX V. MODELS PER A L'EXERCICI DELS DRETS DELS CIUTADANS.

1. Dret d'accés. 2. Dret de rectificació. 3. Dret de cancel·lació. 4. Dret d'oposició. 5. Dret de revocació.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

ANNEX VI. MODEL PER DONAR RESPOSTA A L'EXERCICI DELS DRETS DELS CIUTADANS.

1. Dret d'accés. 2. Dret de rectificació. 3. Dret de cancel·lació. 4. Dret d'oposició. 5. Dret de revocació. 6. Denegació del dret d'accés. 7. Resposta a l'exercici del dret d'accés en cas de no disposar de dades de l'interessat. 8. Resposta al dret d'accés de no reunir la sol·licitud els requisits necessaris. 9. Model de confirmació del cessament en el tractament de les dades de caràcter personal.

ANNEX VII. MODEL DE SOL·LICITUD D'ADHESIÓ AL CODI TIPUS

ANNEX VIII. MODEL DE RESPOSTA A LA SOL·LICITUD D'ADHESIÓ AL CODI TIPUS

ANNEX IX. MODEL DE CONVENI D'ADHESIÓ AL CODI TIPUS

ANNEX X. MODEL DE CERTIFICAT D'ADHESIÓ AL CODI TIPUS

ANNEX XI. LLISTAT D'ADHERITS AL CODI TIPUS

ANNEX XII. MODEL DE RECLAMACIÓ DAVANT L'OFICINA DE FARMÀCIA

ANNEX XIII. ESCRIT DE QUEIXA PER L'INCOMPLIMENT DEL CODI TIPUS DAVANT LA JUNTA DE GOVERN DEL COFB

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Introducció

El Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona (en endavant el COFB) és una institució fundada l'any 1898 amb la publicació del Reial decret de la creació dels col·legis oficials provincials de metges i farmacèutics, publicat a la Gaseta Oficial del 15 d'abril del mateix any. El Reial decret instituïa d'una banda la constitució d'un col·legi de metges i un altre de farmacèutics per a cada província espanyola i d'altra banda l'obligació dels professionals d'afiliar-se al col·legi respectiu en el moment de l'inici de l'exercici de la professió.

Els col·legis professionals es configuren a la Constitució Espanyola com entitats de representació dels interessos dels seus membres i desenvolupen funcions de caràcter públic. Això justifica la necessitat que s'hagi mantingut, fins els nostres dies, l'obligatorietat de l'adscripció col·legial dels professionals que exerceixen la professió de farmacèutic.

El COFB és una corporació de dret públic dotada de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per aconseguir el compliment de les seves finalitats. Així doncs, els actes dictats pel COFB tenen una doble naturalesa jurídica en funció de la potestat en virtut de la qual actua.

Quan actua com administració pública els seus actes estan sotmesos al dret administratiu. Per exemple quan exerceix potestats d'ordenació de la professió o de dret sancionador, i quan actua com a entitat privada els seus actes estan sotmesos al dret privat com ho és la promoció d'aquest Codi Tipus.

Per regular la seva organització interna, funcionament, les seves finalitats i la gestió de les seves competències, el COFB està dotat d'unes normes estatutàries. L'última renovació dels Estatuts del COFB es va produir al mes de maig de l'any 2008.

L'article 3 dels esmentats estatuts estableix que: *"Que el COFB és una corporació de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar per complir les seves finalitats que es configura com una instància de gestió dels interessos públics vinculat a l'exercici de la professió de farmacèutic...". "Agruparà oficialment i obligatòriament a totes les persones que estiguin en possessió del títol de llicenciat en farmàcia i vulguin exercir la professió en qualsevol de les seves modalitats en l'àmbit de la província de Barcelona".*

L'article 4 dels estatuts, estableix les finalitats del COFB entre les que destaquen les de:

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

"1. Ordenar, en l'àmbit de la seva competència, l'exercici general de la professió vetllant pel compliment de les disposicions vigents que la regulen i procurant que s'ajusti a la legislació vigent en matèria de defensa de la competència".

2. "... Vetllar perquè l'actuació dels col·legiats respongui als interessos i necessitats de la societat en relació amb l'exercici professional de farmacèutic i, especialment, garantir el compliment de la correcta pràctica professional i les normes ètiques i deontològiques de la professió..."

Es destaquen entre les seves funcions públiques descrites a l'article 5 les següents:

"a. Garantir que l'exercici professional s'adequa a les normatives vigents en cada moment, a la deontologia i les bones pràctiques i es respectin els drets i interessos de les persones destinatàries de l'actuació professional.

b. Ordenar l'exercici de la professió en l'àmbit de la seva competència i en el marc legal aplicable vetllant pel compliment dels deures i obligacions dels farmacèutics col·legiats i pel respecte als drets dels ciutadans".

Segons el que disposa l'article 32 de la Llei orgànica de protecció de dades 15/1999, de 13 de desembre, "Mitjançant acords sectorials, convenis administratius o decisions d'empresa, els responsables de tractaments de titularitat pública i privada així com les organitzacions en que s'agrupin, poden formular codis tipus que estableixin les condicions d'organització, règim de funcionament, procediments aplicables, normes de seguretat de l'entorn, programes o equips, obligacions dels implicats en el tractament i ús de la informació personal, així com les garanties, en el seu àmbit, per a l'exercici dels drets de les persones amb ple respecte als principis i disposicions de la present Llei i les seves normes de desenvolupament".

És en base a la seva naturalesa jurídica, com a entitat que agrupa el sector dels farmacèutics titulars de les oficines de farmàcia de la província de Barcelona, i considerant que aquesta activitat es circumscriu a les seves finalitats i funcions, segons el que preveuen els seus propis Estatuts, el COFB promou el present Codi Tipus la iniciativa del qual, d'altra banda, s'empara en l'article 72.3 del Reglament de desenvolupament de la LOPD, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Exposició de motius

En el cas de l'activitat del farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia (d'ara endavant el farmacèutic titular) es produeixen diversos escenaris de recollida de dades de caràcter personal, en funció del servei que aquest presti o activitat que realitzi i del destinatari. La multiplicitat de situacions fa convenient normalitzar el procediment de tractament de les dades personals i estandarditzar el comportament dels farmacèutics titulars en el compliment de la normativa en matèria de protecció de dades personals.

El COFB ha considerat necessari impulsar una iniciativa que normalitzi el tractament de les dades personals en l'àmbit de l'activitat dels farmacèutics titulars a través d'un codi tipus que contempli els supòsits de recollida de dades de caràcter personal i tractaments que poden donar-se en la pràctica diària de la professió, d'acord amb les disposicions legals que regulen la seva activitat en aquest tipus d'establiments sanitaris. Pel que aquest Codi Tipus té per objecte complir amb les finalitats previstes a l'article 32 de la LOPD, en el sentit d'establir les condicions d'organització, règim de funcionament, procediments aplicables, normes de seguretat de l'entorn, de programes o equips, obligacions dels implicats en el tractament i ús de la informació personal, així com les garanties, en el seu àmbit, per a l'exercici dels drets de les persones afectades, amb ple respecte als principis i disposicions de l'expressada Llei i normes de desenvolupament.

No en va s'ha considerat que els avantatges d'un codi tipus són substancials, en tant es concebi com un instrument que regula amb detall la casuística d'un sector, ja que és evident que al legislador li resulta impossible mitjançant una llei orgànica, o reglament, entrar a aquest nivell de detall. El Codi Tipus esdevé l'instrument idoni per aconseguir un criteri uniforme en l'aplicació sectorial de la LOPD, per augmentar les garanties del seu compliment i disminuir el nivell d'incertesa respecte a la seva interpretació, en aquest cas, per part del sector farmacèutic d'oficina de farmàcia.

Entre aquestes avantatges específics es destaquen les següents:

- Protocols d'Actuació que permetran a tots els farmacèutics titulars de la província de Barcelona l'aplicació de criteris uniformes *"en el tractament de dades personals en el desenvolupament de la seva activitat professional"*.
- Per a aquests professionals disminuirà el nivell d'incertesa en la interpretació de la LOPD i el RLOPD i la seva aplicació als supòsits habituals de la pràctica diària de l'activitat.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

- Els farmacèutics titulars adherits al Codi Tipus oferiran a tots els agents que participen en la seva dinàmica professional i molt especialment als pacients i usuaris, una imatge de rigorosa sensibilitat amb relació als seus drets fonamentals en el tractament de les seves dades personals.
- Tant els farmacèutics titulars, com els pacients i usuaris, seran beneficiaris de les garanties que ofereix la uniformitat del règim de protecció de dades de caràcter personal, que es pretén amb aquest document, ja que el seu objectiu consisteix a proporcionar una seguretat jurídica destinada a afavorir l'adequat compliment de la Llei.
- El Codi Tipus ajudarà a evitar la proliferació de criteris i procediments dispars o règims heterogenis en aplicació de la normativa, i a facilitar l'exercici dels drets dels ciutadans davant els adherits, mitjançant formularis i procediments que es proporcionen a aquests perquè els afectats pels seus fitxers puguin exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades, de forma senzilla, sense cap despesa addicional per a l'interessat i amb les màximes garanties de resolució de les peticions rebudes. La qual cosa incrementarà, si és possible, la confiança en un sector que sempre ha estat respectuós en el tractament de les dades personals i en general en el compliment de la legislació vigent.

El COFB, com a corporació de dret públic representant de la professió farmacèutica i com a garant dels drets dels ciutadans en el desenvolupament de l'activitat professional dels seus col·legiats, es caracteritza per ser l'entitat profundament coneixedora del sector farmacèutic i la seva implicació social, de la seva complexitat tècnica i de les peculiaritats dels serveis prestats pels seus professionals a través de l'oficina de farmàcia. Això el converteix en l'estament que millor coneix la idiosincràsia d'aquest tipus d'establiments sanitaris, i el complex que resulta als seus titulars l'aplicació de la legislació de Protecció de Dades. És un sector que, per definició, tracta d'ordinari dades especialment protegides, i ho fa en dos entorns diferents: un sistema sanitari públic i un altre privat d'important transcendència per a la societat en general, tenint en compte que el sistema sanitari públic ha experimentat un canvi substancial amb la implementació dels sistemes TIC (Tecnologies de la Informació i de la Comunicació)¹, especialment: Recepta Electrònica, l'enregistrament de les dades de TSI (Targeta Sanitària Individual)² a la dispensació dels medicaments en el qual intervenen diversos

¹ A mode d'exemple, el telèfon, la TV i l'Ordinador formen part de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

² Targeta amb un número que identifica a l'assegurat amb dret a les prestacions sanitàries de caràcter públic amb càrrec Servei Català de la Salut

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

agents i en el qual el treball en xarxa i la interconnexió de diferents entitats suposa un altíssim volum de circulació d'informació.

El COFB, com a entitat que representa i ordena l'exercici de la professió del farmacèutic en oficina de farmàcia, aposta per la promoció d'aquest Codi Tipus com un instrument àgil i eficaç, que proporciona garantia i seguretat al ciutadà, així com concedeix un distintiu de prestigi professional per al farmacèutic titular de l'Oficina de farmàcia que voluntàriament s'hi adhereixi.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Títol I. Disposicions generals.

Capítol I. Marc normatiu aplicable.

Article 1. Marc normatiu aplicable.

El present Codi Tipus, com a tal, té per objecte l'adequació de la normativa en matèria de protecció de dades personals que realitzen els farmacèutics titulars a ell adherits; així doncs les normes bàsiques que s'han de prendre com a referència i agrupades per àmbits són les següents:

1. En matèria de protecció de dades personals:

- a) L'article 18.1 i 4 de la Constitució Espanyola que garanteix el dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i estableix que la Llei limitarà l'ús de la informàtica per garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets que va suposar la promulgació de la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.
- b) La Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell d'Europa del 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació dels mateixos i la transposició de la qual en l'ordenament jurídic espanyol va donar com a resultat la Llei orgànica 15/1999.
- c) La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter Personal (en endavant LOPD).
- d) El Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre (en endavant RLOPD).
- e) Instruccions de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, especialment la instrucció 1/2006, de 8 de novembre, sobre el tractament de dades personals amb fins de vigilància a través de sistemes de càmeres o vídeo càmeres.
- f) Llei 32/2010, d'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT).
- g) Decret 288/1999, de 26 d'octubre, pel qual es regula l'ús de la targeta sanitària individual a efectes de l'accés a la prestació farmacèutica i es modifica el fitxer amb dades de caràcter personal denominat "farmàcia".

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

2. En matèria d'oficina de farmàcia:

a) Normativa estatal:

1. Reial decret 1718/2010, de 17 de desembre, sobre recepta mèdica i ordres de dispensació.
2. Reial decret 1675/2012, de 14 de desembre, pel qual es regulen les receptes oficials i els requisits especials de prescripció i dispensació d'estupefaents per a ús humà i veterinari.
3. Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris.
4. Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.
5. Llei 16/1997, de 25 d'abril, sobre regulació dels serveis de les oficines de farmàcia.
6. Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.
7. Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

b) Normativa autonòmica:

1. Llei 31/1991, de 13 de desembre, d'ordenació farmacèutica de Catalunya.
2. Decret 168/1990, de 3 de juliol, pel qual s'estableixen els requisits tècnic sanitaris que han de complir les oficines de farmàcia.
3. Decret 159/2007, de 24 de juliol, pel qual es regula la recepta electrònica i la tramitació telemàtica de la prestació farmacèutica a càrrec del Servei Català de la Salut.
4. Ordre SLT/72/2008, de 12 de febrer, per la qual es desenvolupa el Decret 159/2007, de 24 de juliol, pel qual es regula la recepta electrònica i la tramitació telemàtica de la prestació farmacèutica a càrrec del Servei Català de la Salut.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

5. Concert signat entre el SCS i el “Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya” pel qual es regulen les condicions de la prestació farmacèutica de les oficines de farmàcia als beneficiaris de la Seguretat Social.

c) Normativa col·legial:

1. Article 36 de la Constitució Espanyola sobre col·legis professionals.

2. Article 3 de la Llei 2/1974, de 13 de febrer, de col·legis professionals: *“Són fins essencials d'aquestes corporacions l'ordenació de l'exercici de les professions, la representació institucional exclusiva de les mateixes quan estiguin subjectes a col·legiació obligatòria, la defensa dels interessos professionals dels col·legiats i la protecció dels interessos dels pacients i usuaris dels serveis dels seus col·legiats, tot això sense perjudici de la competència de l'Administració pública per raó de la relació funcional”;* i article 36 de la Llei 7/2006 de 31 de maig de col·legis professionals de Catalunya, que regula en el mateix sentit les seves funcions.

3. Estatuts del Col·legi de Farmacèutics de la província de Barcelona.

4. Codi Deontològic de la professió farmacèutica editat pel Consejo General de Colegios de Farmacéuticos de España.

Capítol II. Definicions.

Article 2. Definicions.

1. **Adherit:** tots els col·legiats titulars i propietaris d'oficines de farmàcia del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona que tenen les condicions per poder ser col·legiat amb domicili professional a Barcelona província, que hagin manifestat de forma expressa la seva voluntat d'adhesió al Codi Tipus i aquesta hagi estat aprovada per la Junta de Govern del COFB.

2. **Afectat o interessat:** persona física titular de les dades que siguin objecte del tractament: Als efectes d'aquest document, té la consideració d'interessat qualsevol pacient o usuari que accedeixi als serveis de l'oficina de farmàcia. D'ara endavant els identificarem com "interessat".

3. **Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD):** ens de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat pública i privada, que actua amb plena independència de les administracions públiques en l'exercici

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

de les seves funcions. Es regirà pel que disposa la Llei 15/1999, de 13 de desembre, i el Reglament aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, i en el seu Estatut propi. L'Agència té com a objectiu principal vetllar pel compliment de la legislació sobre protecció de dades i controlar la seva aplicació, especialment pel que fa als drets d'informació, accés, rectificació, oposició i cancel·lació de dades.

4. **Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT):** institució de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats, amb plena autonomia orgànica i funcional, que actua amb objectivitat i plena independència de les administracions públiques en l'exercici de les seves funcions. Es regeix pel que disposa la Llei 32/2010, d'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT). L'Autoritat té com a objectiu principal garantir, en l'àmbit de les competències de la Generalitat de Catalunya, els drets a la protecció de dades personals i d'accés a la informació vinculada. En els casos en què els fitxers de titularitat privada d'un titular de l'oficina de farmàcia estiguin subjectes a l'àmbit competencial de l'APDCAT³, aquesta té la competència per vetllar pel compliment de la normativa sobre protecció de dades.

5. **Cessió o comunicació de dades:** tota revelació de dades realitzada a una persona diferent de l'interessat. Això comprèn qualsevol comunicació verbal, escrita o per qualsevol altre mitjà, que permeti conèixer a un tercer dades sobre una persona.

6. **Consentiment de l'interessat:** tota manifestació de voluntat, lliure, inequívoca, específica i informada, mitjançant la qual l'interessat consenti el tractament de dades personals que el concerneixen.

7. **Dades de caràcter personal:** qualsevol informació concernent a persones físiques identificades o identificables.

8. **Dada de caràcter personal relacionada amb la salut:** la informació sobre la salut passada, present i futura, física o mental, d'una persona: prescripcions mèdiques, receptes, plans de medicació de recepta electrònica, ordres de dispensació i qualsevol document que contingui dades que relacionin a una persona física amb indicacions de transcendència sanitària.

³ Supòsits de participació del titular d'oficina de farmàcia en el desenvolupament de programes de campanyes de salut promogudes pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en què es tractin dades de caràcter personal.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

El titular d'oficina de farmàcia treballa principalment amb documentació clínica que consisteix en el conjunt de documents medicolegals en què es recull la informació necessària per a la correcta atenció dels pacients i recull informació de tipus assistencial, preventiu i social quan realitza activitats d'atenció farmacèutica o participa en programes de promoció de la salut i prevenció de la malaltia.

9. **Dada dissociada:** aquella que no permet relacionar informació de qualsevol tipus a una persona determinada.

10. **Dades identificatives:** qualsevol informació concernent a persones físiques que permeti conèixer la identitat. Es consideren dades identificatives: nom, cognoms, inicials de la persona, telèfon, domicili, DNI, número de Seguretat Social, número d'Història Clínica o qualsevol similar assignat per l'Administració.

11. **Drets dels interessats:** anomenats drets ARCO. Són aquells drets que la LOPD confereix als afectats pel tractament de les seves dades personals i són: el dret d'accés, el de rectificació, el de cancel·lació, i el d'oposició. Aquests drets es poden exercir davant el titular d'un fitxer o responsable del seu tractament.

12. **Document de seguretat:** document que recull les mesures tècniques organitzatives, els procediments i les regles per tractar, emmagatzemar i custodiar les dades de caràcter personal amb seguretat.

13. **Encarregat del tractament:** la persona física o jurídica, pública o privada, o òrgan administratiu que, sol o conjuntament amb altres, tracta dades personals per compte del responsable del fitxer, com a conseqüència de l'existència d'una relació jurídica que el vincula amb el mateix i delimita l'àmbit de la seva actuació per a la prestació d'un servei.

Els gestors administratius són encarregats de tractament quan realitzen la gestió de nòmines per compte d'una empresa titular del fitxer d'empleats. L'empresa que confecciona la factura de la dispensació de medicaments amb càrrec al SNS és encarregada de tractament pel que fa al fitxer de facturació.

Al seu torn el titular de l'oficina de farmàcia pot ser encarregat de tractament amb caràcter temporal d'aquelles dades de fitxers de l'administració sanitària quan participa en programes de salut que promou l'administració sanitària, com ara els programes de detecció precoç de la diabetis, o del càncer de còlon. L'Administració sanitària pot utilitzar diversos mecanismes de col·laboració mitjançant annexos al concert que

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

regula la prestació farmacèutica, disposicions de caràcter general o convenis de col·laboració específics en el marc de projectes de salut pública.

14. **Fitxer:** qualsevol conjunt organitzat de dades de caràcter personal qualsevol que sigui la forma o modalitat de la seva creació, emmagatzematge, organitzacions i accés que són, amb caràcter descriptiu i no limitatiu, les que tracta el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia per realitzar les seves activitats professionals pròpies: emmagatzematge de dades de la Targeta Sanitària Individual (TSI), participació en programes d'atenció farmacèutica promoguts per l'administració sanitària, gestió de clients, tractament de la recepta privada, dades d'empleats, de proveïdors, realització del sistema personificat de dosificació de medicaments⁴ (SPD), sistemes de videovigilància (en el cas que hi hagi enregistrament d'imatges), llibre receptari oficial, llibre de comptabilitat d'estupefaents, etc.

15. **Fitxer automatitzat:** és el conjunt ordenat de dades de caràcter personal emmagatzemades en suports informàtics que permeti accedir a les dades sobre una persona física utilitzant procediments de cerca amb qualsevol tipus de procediment o aplicació informàtica.

16. **Fitxer no automatitzat:** és el conjunt de dades personals organitzades amb suports que requereixen un criteri de cerca específica amb criteris identificatius determinats, per grup de persones, característiques geogràfiques, criteris numèrics, per l'alfabet, etc ..., que permetin accedir sense esforços desproporcionats a les dades dels interessats.

17. **Incidència:** qualsevol anomalia que pogués afectar la seguretat de les dades, per exemple un virus informàtic, les caigudes dels sistemes, accessos indeguts als fitxers de dades personals, etc.

18. **Mesures de seguretat:** són mesures d'indole tècnica i organitzativa, destinades a garantir la seguretat de les dades de caràcter personal per evitar la seva alteració, pèrdua o tractament i/o accés no autoritzat. S'apliquen en tres nivells en funció de la naturalesa de les dades objecte de tractament i els riscos a què estan exposats i són:

Nivell Bàsic: S'apliquen a tots els fitxers de dades.

Nivell Mitjà: Només s'apliquen al tractament de dades relatives a infraccions administratives o penals, prestació de serveis d'informació sobre solvència patrimonial i crèdit. Aquelles de les quals són responsables les administracions tributàries i es relacionin amb l'exercici de les seves

⁴ Activitat post dispensació que mitjançant la classificació de la medicació del pacient, seguint les pautes prescrites pel metge, facilita el seguiment dels tractaments farmacològics.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

potestats tributàries. Aquelles de les quals siguin responsables les entitats financeres per a finalitats relacionades amb la prestació de serveis financers. Aquelles de les quals siguin responsables les entitats gestores i serveis comuns de la seguretat social i es relacionen en l'exercici de les seves competències. Aquelles de les quals siguin responsables les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social. Aquelles que continguin un conjunt de dades de caràcter personal que ofereixin una definició de les característiques o de la personalitat dels ciutadans i que permetin avaluar determinats aspectes de la personalitat i/o el comportament dels mateixos.

Nivell Alt: A més de les mesures de nivell bàsic i mitjà, les mesures de nivell alt s'han d'aplicar en els següents fitxers o tractaments de dades de caràcter personal:

Els que es refereixin a dades d'ideologia, afiliació sindical, religió, creences, origen racial, salut, vida sexual, o continguin dades derivades de violència de gènere.

19. Oficina de farmàcia: establiment sanitari privat d'interès públic, subjecte a la planificació sanitària que estableixin les comunitats autònomes, en què el farmacèutic titular-propietari de les mateixes assistit, en el seu cas, d'ajudants o auxiliars, haurà de prestar els serveis bàsics a la població descrits a l'art. 1 de la Llei 16/1997, de 25 d'abril, de regulació de serveis de les oficines de farmàcia.

20. Procediment de dissociació: és el tractament de dades personals de manera que la informació que s'obtingui no es pugui associar a una persona identificada o identificable. És el procediment que es realitza per exemple per fer les estadístiques.

21. Recepta electrònica: recepta en suport electrònic prescrita mitjançant procediment telemàtic en què consten les dades del medicament, la dosi, la freqüència de l'administració i el temps previst del tractament. El sistema de recepta electrònica oficial permet al farmacèutic accedir a les prescripcions mèdiques des dels seus equips electrònics mitjançant accessos autoritzats i identificació exclusiva amb diferents atribucions segons s'accedeixi al sistema amb certificat de signatura electrònica o mitjançant claus d'accés individuals per a cada usuari amb dret a accés.

22. Recepta oficial del SNS: recepta mèdica oficial utilitzada en la prestació farmacèutica amb càrrec als fons estatals afectes a la sanitat en l'àmbit del Sistema Nacional de Salut.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

23. **Recepta privada:** recepta prescrita pel metge en exercici professional en l'àmbit privat. Conté dades personals del pacient de salut i del prescriptor.

24. **Responsable de seguretat:** persona designada pel farmacèutic titular per coordinar i controlar les mesures incloses en el document de seguretat per als fitxers. Pot ser el mateix responsable dels fitxers.

25. **Responsable del fitxer o tractament:** persona física o jurídica, de naturalesa pública o privada, o òrgan administratiu, que decideix sobre la finalitat, contingut i ús del tractament. El farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia és responsable d'aquells fitxers obligatoris inherents a la condició de professional sanitari l'activitat del qual està subjecta al control de l'administració sanitària, com ara: recepta privada, empleats, llibre receptari oficial, llibre estupefaents, o aquells que crea amb caràcter voluntari com la TSI, SPD, clients, promoció de la salut, videovigilància, etc.

Excepcionalment es pot donar la circumstància que un farmacèutic sigui titular d'una oficina de farmàcia sense ser el propietari. Aquest serà el cas dels farmacèutics regents, als que la legislació farmacèutica de Catalunya els atorga la condició de titular quan es produeixi la incapacitat legal o defunció del farmacèutic titular-propietari. Els regents només seran responsables dels fitxers de creació obligatòria i d'aquells voluntaris vinculats a l'exercici de la professió, com per exemple, el llibre receptari oficial i d'estupefaents, fórmules magistrals, i atenció farmacèutica individualitzada, en el cas que es tracti com un fitxer diferent al dels clients. No podran ser responsables d'aquells fitxers que depenguin del propietari civil de l'establiment, com ara el fitxer d'empleats o fitxer de clients quan la finalitat d'aquest no sigui sanitària.

En qualsevol cas el farmacèutic titular no té la condició de responsable del fitxer "Registre de Prestació Farmacèutica", titularitat de l'àrea de serveis i qualitat del Servei Català de Salut, amb el qual es du a terme el tractament de recepta electrònica. El fitxer té per finalitat les prescripcions de les receptes electròniques i el seu responsable és l'entitat esmentada, de conformitat amb el que estableix l'Ordre SLT/72/2008, de 12 de febrer. Els titulars d'oficina de farmàcia, però, són responsables de tractament d'aquest fitxer "Registre de Prestació Farmacèutica", que comporta el tractament de les prescripcions de recepta electrònica.

Hi ha supòsits excepcionals, en què el titular de l'oficina de farmàcia és responsable de tractament de fitxers que estan subjectes a l'àmbit competencial de l'APDCAT (en el cas de participació en el desenvolupament de programes de campanyes de salut promoguts pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en què es tractin dades de caràcter personal).

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Sobre el responsable del fitxer recauen les principals obligacions establertes a la LOPD i el seu Reglament, i que en el present Codi estan recollides al títol II.

26. Tractament de dades: operacions i procediments tècnics, de caràcter automatitzat o no, que permetin la recollida, enregistrament, conservació, elaboració, modificació, bloqueig i cancel·lació, així com les cessions de dades que resultin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències, com per exemple: l'assessorament a un usuari/pacient sobre el tractament prescrit, la detecció d'efectes adversos d'una medicació prescrita, la remissió de les dades del número d'identificació del pacient al Servei Català de Salut per via telemàtica prèvia a la seva encriptació, el seguiment de medicació d'un pacient, la prestació del servei SPD (Servei Personalitzat de Dosificació) i tractaments amb metadona, etc.

27. Seguretat de les dades: el responsable del fitxer, que és el farmacèutic titular, i, si s'escau, l'encarregat del tractament hauran d'adoptar les mesures d'índole tècnica i organitzativa necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i evitin la seva alteració, pèrdua, tractament o accés no autoritzat, aplicant les mesures que permeti l'estat de la tecnologia i que dependrà de la naturalesa de les dades emmagatzemades i els riscos a què estan exposats, tant si provenen de l'acció humana o del medi físic o natural.

28. Suports: objecte físic que emmagatzema o conté dades o documents, o objecte susceptible de ser tractat en un sistema d'informació sobre el qual es poden gravar i recuperar dades.

Capítol III. Àmbit d'aplicació.

Article 3. Àmbit d'aplicació subjectiu.

1. El present Codi Tipus serà aplicable:

A tots els col·legiats farmacèutics titulars d'oficines de farmàcia del COFB que manifestin de forma expressa la seva voluntat d'adhesió al Codi Tipus (des d'ara els adherits).

L'activitat professional del farmacèutic titular d'oficina de farmàcia és una activitat fortament intervinguda per la legislació estatal i autonòmica, i una de les característiques principals, en què coincideixen les diferents normes reguladores enunciades, és la necessitat de ser llicenciat en farmàcia per poder ostentar la titularitat i la propietat d'aquest tipus d'establiments sanitaris.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Tanmateix això, en casos excepcionals, hi ha la possibilitat que aquest binomi "propietat-titularitat" de l'oficina de farmàcia es vegi alterat per la incapacitació legal del farmacèutic titular o per la seva defunció quan els seus hereus no tinguin la condició de farmacèutics. En aquests casos la titularitat de la mateixa haurà d'estar en mans d'un llicenciat, que actuarà com a regent, mentre que la propietat de l'establiment estarà en mans del farmacèutic titular incapacitat o de l'hereu d'aquell durant un període de temps determinat, fixat per la pròpia normativa. En aquests casos el titular regent, no propietari, que haurà d'estar col·legiat, és el responsable de tractament d'algunes de les dades personals que consten a l'oficina de farmàcia i són objecte de tractament, però no de tots els fitxers, com per exemple del fitxer d'empleats o del de vídeo vigilància.

Les persones incloses en l'àmbit subjectiu d'aplicació han de complir el que preveu aquest Codi Tipus, així com amb el que disposa la normativa de protecció de dades, en la mesura que tractin dades de caràcter personal en el desenvolupament de la seva activitat professional.

A més, donat que en l'activitat del farmacèutic titular a l'oficina de farmàcia intervenen diversos agents i altres professionals, com ara, assessors laborals, fiscals, empreses informàtiques, etc., que prestin un servei als adherits al Codi Tipus, aquests han de vetllar perquè aquells col·laborin en el compliment del contingut del mateix, guardant la confidencialitat de les dades a les quals accedeixin d'acord amb la legislació vigent i sempre amb submissió al deure de secret inherent a la seva professió.

Article 4. Àmbit d'aplicació objectiu.

El present Codi Tipus serà d'aplicació al tractament de dades de caràcter personal dels fitxers que tinguí o accedeixi el titular de l'oficina de farmàcia sigui quin sigui el seu suport i modalitat de tractament d'acord amb les funcions i els serveis que aquests establiments porten a terme definits a l'article 1 de la Llei 16/1997, de 25 d'abril, sobre regulació dels serveis de les oficines de farmàcia i la Llei 31/1991, de 13 de desembre, d'ordenació farmacèutica de Catalunya.

En concret, el Codi Tipus serà d'aplicació als tractaments de dades que donen lloc als següents fitxers, que es relacionen en l'**Annex I**:

- Els derivats de les prestacions farmacèutiques als usuaris/pacients de receptes privades, no finançades pel Sistema Públic de Salut.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

- Els derivats de la dispensació de medicaments psicòtrops, estupefaents, fórmules magistrals i medicaments d'especial control mèdic.
- Els derivats de la gestió de la comptabilitat i registre oficial de les existències, entrades i sortides de medicaments que contenen substàncies estupefaents i gestió de medicaments d'especial control mèdic.
- Els derivats de la gestió de clients.
- Els derivats de la realització de fórmules magistrals pels titulars de les oficines de farmàcia o de la gestió de la seva realització per un altre farmacèutic.
- Els derivats del control del compliment per part dels usuaris/pacients de les pautes prescrites pels facultatius per a la ingesta de medicaments i la facturació del servei.
- Els derivats de la gestió dels recursos humans: empleats, candidats, formació d'estudiants.
- Els derivats dels serveis i productes d'ortopèdia.
- La vídeo vigilància per raons de seguretat de les oficines de farmàcia.
- Els derivats de la realització de programes de promoció de la salut i prevenció de la malaltia.
- Recepta mèdica del SNS.

Els requisits d'adhesió al Codi Tipus són els que es recullen en el títol III d'aquest Codi.

Títol II. Protocol d'actuació del farmacèutic titular.

Capítol I. Principis en matèria de protecció de dades.

Aquest capítol recull els principis que el farmacèutic titular ha de complir en el tractament de les dades personals derivades de la seva activitat professional i com a empresari de l'oficina de farmàcia.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Article 5. Tractament de dades personals.

1. El tractament de les dades de caràcter personal realitzat pel farmacèutic titular haurà d'adequar-se a la normativa específica sanitària relacionada a l'article primer i als principis recollits en el present Codi Tipus.
2. En el tractament de les dades s'haurà de garantir el respecte a la dignitat de la persona, a l'autonomia de la seva voluntat i a la seva intimitat.
3. Tot pacient/usuari de les oficines de farmàcia té dret a que es respecti el caràcter confidencial de les dades personals referents a la seva salut i a que ningú pugui accedir-hi sense prèvia autorització per escrit, llevat que l'accés estigui emparat per la Llei.

Article 6. Adequació, pertinència i finalitat de la recollida.

1. La qualitat de les dades personals recollides en els fitxers dels quals els farmacèutics titulars siguin responsables, hauran de reunir les següents condicions, en relació a la finalitat per a la qual es recullen:

Ser Adequats: que hi hagi una coherència entre la dada que s'obté i la finalitat per a la qual s'obté.

Ser Pertinents: que es correspongui amb el tractament que l'adherit vagi a dur a terme i que aquest tractament sigui de la seva competència.

I no excessives: que la dada que es recapti no sigui prescindible.

En qualsevol cas la finalitat haurà de ser:

Determinada: s'ha de descriure de forma concreta.

Explícita: s'ha d'informar amb detall als interessats i deixar constància que aquesta informació ha estat proporcionada.

Legítima: en el cas dels titulars farmacèutics adherits que es recaptin per dur a terme activitats relacionades amb el seu exercici professional contemplades en la legislació vigent.

2. Únicament es recolliran aquelles dades que siguin necessàries per a la prestació dels serveis de l'oficina de farmàcia. Està prohibida la utilització de dades de pacients i usuaris als quals el farmacèutic titular tingui accés, per a fins comercials o publicitaris, excepte en aquells casos en què prèviament s'hagi informat i obtingut el consentiment amb expressió concreta d'aquestes finalitats.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

3. No es considerarà incompatible el tractament posterior d'aquests amb fins històrics, estadístics o científics. També podran utilitzar-se aquestes dades quan hi hagi raons epidemiològiques, de recerca o d'organització i funcionament del Sistema Nacional de Salut. El seu tractament es farà de forma dissociada a fi que s'eviti la identificació de les persones afectades.

Article 7. Exactitud.

Les dades de caràcter personal han de ser exactes i posades al dia perquè responguin amb veracitat a la situació actual de l'interessat.

Si les dades fossin inexactes o incompletes, i l'adherit tingués coneixement d'això, haurà de substituir-les per les que foren correctes. Això es farà sense perjudici de la necessitat de conservar dades històriques per a la correcta prestació dels serveis sanitaris, així com del dret de rectificació dels interessats.

Article 8. Cancel·lació.

1. Les dades de caràcter personal seran cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual haguessin estat recollides, o quan l'interessat exerceixi el seu dret de cancel·lació, sense perjudici del deure de bloqueig conforme l'article 31 del RLOPD.

2. No procedirà la cancel·lació de les dades de salut de l'usuari dels serveis de l'oficina de farmàcia en virtut del deure de conservació que estableix el Reial decret 175/2001, de 23 de febrer, sobre fórmules magistrals, segons el qual hi ha una obligació de conservació de fins a un any a comptar des de la data de la caducitat de la fórmula i/o el preparat⁵.

3. Respecte el deure de bloqueig.- La cancel·lació de les dades personals no suposa la destrucció física de la dada, de manera que no sigui possible la seva recuperació per a tractaments obligats. La cancel·lació de les dades suposa el seu bloqueig, amb la identificació adequada, de manera que s'eviti el seu tractament, però que es puguin recuperar, per posar-los a disposició de les Administracions públiques, jutges i tribunals per a atendre possibles responsabilitats.

Un cop transcorregut el termini legal que obliga a la conservació de les dades cancel·lades s'han de destruir mitjançant sistemes que impedeixin el seu restabliment.

⁵ RD 175/2001 de 25 d'abril pel qual s'aproven les normes de correcta elaboració i control de qualitat de fórmules magistrals i preparats oficials

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Article 9. Cessament de l'activitat del farmacèutic titular.

1. Els farmacèutics titulars que cessin de forma definitiva en la seva activitat professional, poden cedir els fitxers dels seus pacients i usuaris dels serveis de l'oficina de farmàcia a un altre farmacèutic titular col·legiat. Aquesta cessió s'ha de comunicar per escrit prèviament als pacients i usuaris, obtenint el seu consentiment exprés per a la cessió, seguint els procediments i complint els requisits que estableix l'article 16 d'aquest Codi.

2. No tindrà la consideració de cessió de dades quan el cessament de l'activitat comporti la transmissió de l'oficina de farmàcia. En aquest cas l'adquirent serà el responsable del tractament i haurà de notificar a l'Agència de Protecció de Dades el canvi de titularitat i informar els afectats d'aquesta adquisició, conforme estableix l'article 19 del RLOPD.

Article 10. Recollida lleial i lícita.

1. S'informarà al pacient o usuari de l'oficina de farmàcia de la recollida de les seves dades, mitjançant qüestionaris, impresos o documents a emplenar, especialment quan aquesta recollida tingui per finalitat la prestació dels serveis relacionats amb altres funcions de caràcter sanitari que pugui dur a terme el farmacèutic titular a la seva oficina de farmàcia i que no es corresponguin amb la dispensació de medicaments o productes sanitaris.

El contingut de la informació es descriu l'article 13 del Codi Tipus i s'adjunta a l'Annex II p.1 d'aquest Codi.

Article 11. Seguretat. Obligacions del farmacèutic titular.

1. Adoptar totes les mesures de seguretat sobre les dades de caràcter personal objecte de tractament per a mantenir i garantir la seguretat dels mateixos, evitant la seva alteració, pèrdua o accés no autoritzat.

2. Conservar les dades que emmagatzemen en condicions que garanteixin el seu correcte manteniment i seguretat, en qualsevol suport de conformitat a la normativa aplicable i el que preveu el present Codi.

3. Vetllar per la seguretat de les dades contingudes en les receptes mèdiques.

4. Aplicar les mesures de seguretat segons el nivell requerit per la sensibilitat de les dades objecte de tractament, d'acord amb la següent classificació:

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Nivell Bàsic:

1. Personal: Funcions i obligacions dels diferents usuaris o dels perfils d'usuaris clarament definides i documentades. Definició de les funcions de control i les autoritzacions delegades pel responsable. Difusió entre el personal de les normes que els afectin i de les conseqüències pel seu incompliment.

2. Incidències: Registre d'incidències: tipus, moment de la seva detecció, persona que la notifica, efectes i mesures correctores. Procediment de notificació i gestió de les incidències.

3. Control d'Accés: Relació actualitzada d'usuaris i accessos autoritzats. Control d'accessos permesos a cada usuari segons les funcions assignades. Mecanismes que evitin l'accés a dades o recursos amb drets diferents dels autoritzats. Concessió de permisos d'accés només per personal autoritzat. Mateixes condicions per a personal aliè amb accés als recursos de dades.

4. Identificació i Autenticació: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Identificació i autenticació personalitzada.

Procediment d'assignació i distribució de contrasenyes. Emmagatzematge inintel·ligible de les contrasenyes. Periodicitat del canvi de contrasenyes (<1 any).

5. Gestió de suports: Inventari de suports. Identificació del tipus d'informació que contenen, o sistema d'etiquetatge. Accés restringit al lloc d'emmagatzematge. Autorització de les sortides de suports (incloses a través d'e-mail). Mesures pel transport i el rebuig de suports.

En relació amb la custòdia dels suports en el cas de FITXERS NO AUTOMATITZATS, durant la revisió o tramitació dels documents, la persona a càrrec dels mateixos ha d'evitar accessos no autoritzats.

6. Còpies de seguretat: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Còpia de suport setmanal. Procediments de generació de còpies de seguretat i recuperació de dades. Verificació semestral dels procediments.

Reconstrucció de les dades a partir de l'última còpia. Enregistrament manual si és el cas, si hi ha documentació que ho permeti. Proves amb dades reals. Còpia de seguretat i aplicació del nivell de seguretat corresponent.

7. Criteris d'arxiu: NOMÉS FITXERS NO AUTOMATITZATS: L'arxiu dels documents s'ha de fer segons criteris que facilitin la seva consulta i

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

localització per garantir l'exercici dels drets d'Accés, Rectificació, Cancel·lació i Oposició (ARCO).

8. Emmagatzematge: NOMÉS FITXERS NO AUTOMATITZATS: Dispositius d'emmagatzematge dotats de mecanismes que obstaculitzin la seva obertura.

Nivell Mitjà:

A més de les mesures de seguretat de nivell bàsic haurà d'implementar les següents:

9. Responsable de seguretat: El responsable del fitxer ha de designar un o diversos responsables de seguretat (no és una delegació de responsabilitat). El responsable de seguretat és l'encarregat de coordinar i controlar les mesures del document de seguretat.

10. Incidències: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Anotar els procediments de recuperació, persona que l'executa, dades restaurades i, si s'escau, dades gravades manualment. Autorització del responsable del fitxer per a la recuperació de dades.

11. Control d'accés: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Control d'accés físic als locals on es trobin ubicats els sistemes d'informació.

12. Identificació i autenticació: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Límit d'intents reiterats d'accés no autoritzat.

13. Gestió de suports: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Registre d'entrada i sortida de suports: document o suport, data, emissor/destinatari, nombre, tipus d'informació, forma d'enviament, responsable autoritzat per a la recepció/lliurament.

14. Auditoria: Almenys cada dos anys, interna o externa. S'ha de fer davant modificacions substancials en els sistemes d'informació amb repercussions en seguretat. Verificació i control de l'adequació de les mesures. Informe de detecció de deficiències i propostes correctores. Anàlisi del responsable de seguretat i conclusions elevades al responsable del fitxer.

Nivell Alt:

A més de les mesures de nivell bàsic i de nivell mitjà, s'hauran d'adoptar les següents:

15. Gestió de Suports: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Sistema d'etiquetatge confidencial. Xifrat de dades en la distribució de suports. Xifrat

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

d'informació en dispositius portàtils fora de les instal·lacions (evitar l'ús de dispositius que no permetin xifrat, o adoptar mesures alternatives).

16. Còpies de seguretat: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Còpia de seguretat i procediments de recuperació en lloc diferent del que es trobin els equips.

17. Emmagatzematge: NOMÉS FITXERS NO AUTOMATITZATS: Armaris, arxivadors de documents en àrees amb accés protegit mitjançant portes amb clau.

18. Còpia o reproducció: NOMÉS FITXERS NO AUTOMATITZATS: Només pot realitzar-se pels usuaris autoritzats. Destrucció de còpies rebutjades.

19. Telecomunicacions: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Transmissió de dades a través de xarxes electròniques xifrades.

20. Trasllat de documentació: NOMÉS FITXERS NO AUTOMATITZATS. Mesures que impedeixin l'accés o manipulació.

21. Control d'accés: NOMÉS FITXERS AUTOMATITZATS: Mitjançant el control d'accessos s'haurà de registrar l'usuari, el fitxer al qual s'accedeix, el tipus d'accés i si aquest ha estat autoritzat o denegat. El responsable de seguretat ho haurà de revisar amb una periodicitat mensual. Les dades registrades s'hauran de conservar durant dos anys.

Aquest tipus de registre no serà necessari en el cas que el responsable del fitxer sigui una persona física i sigui l'únic usuari.

22.- Control d'accessos: En el cas de FITXERS NO AUTOMATITZATS: S'ha de disposar d'un control d'accessos autoritzats i identificació d'accessos per a documents accessibles per múltiples usuaris.

A més:

Els accessos a través de xarxes de telecomunicacions han de garantir un nivell de seguretat equivalent al dels accessos en mode local.

L'execució de treballs fora dels locals del responsable o l'encarregat del tractament ha de ser prèviament autoritzada pel responsable del fitxer, constar en el document de seguretat i garantir el nivell de seguretat.

Els fitxers temporals han de complir el nivell de seguretat corresponent i seran esborrats quan hagin deixat de ser necessàries.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

L'accés facilitat a un encarregat del tractament ha de constar al document de seguretat i s'ha de comprometre al compliment de les mesures de seguretat previstes.

5. Quadre resum de fitxers i mesures de seguretat que li són d'aplicació:

Nom del fitxer, tractament	Nivell de seguretat	Mesures de seguretat d'aplicació
Recepta Privada (suport no automatitzat)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22
Llibre receptari oficial (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 19* i 21
Llibre de comptabilitat d'estupefaents (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19* i 21
Clients (suport mixt)	Alt	De la 1 a la 22
Fórmules Magistrals (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19* i 21
SPD (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19* i 21
Recursos Humans (suport no automatitzat/mixt)	Bàsic / Mig	Si és bàsic no automatitzat: 1,2,3,5,7,8 Si és bàsic mixt a més: 4,6 Si és mig no automatitzat: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 14 Si és mig mixt a més: 4, 6, 10, 11, 12, 13
Ortopèdia (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4,6,10,11, 12, 13, 15, 16,19 * i 21

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Videovigilància (suport automatitzat)	Bàsic	1,2,3,4,5,6
Promoció de la Salut (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4,6,10,11, 12, 13, 15, 16,19 * i 21
Recepta mèdica del Sistema Nacional de Salut (suport no automatitzat/mixt)	Alt	1,2,3,5,7,8,9,14,17,18,20,22 i si és mixt a més: 4,6,10,11, 12, 13, 15, 16,19 * i 21

*** Si s'envien dades de forma telemàtica: per correu electrònic, fax, etc.**

Capítol II. Compliment de les obligacions dels responsables de fitxers.

En aquest capítol es recullen les obligacions pràctiques que hauran de complir els farmacèutics adherits al present Codi en aplicació dels principis exposats en el capítol anterior.

Article 12. Obligació de notificar els fitxers.

Des del moment en què el farmacèutic titular, per obligació o per voluntat pròpia, ostenta un conjunt ordenat de dades de caràcter personal, qualsevol que sigui la forma, el suport en què s'emmagatzemin, o l'organització que tinguin, té la consideració de fitxer. Si classifiquem les dades personals per finalitats i per dades obtingudes que serveixin per complir amb aquestes finalitats, obtindrem diferents fitxers.

A l'oficina de farmàcia hi ha fitxers que són de caràcter obligatori, és a dir que el farmacèutic titular no pot escollir perquè són inherents a la seva activitat. Tals fitxers són els dels llibres receptari i d'estupefaents, els de recepta privada, i els de treballadors en el cas que l'oficina de farmàcia tingui personal empleat.

Tant si es tracta de fitxers obligatoris com els que es creen per la voluntat del seu titular, en funció de les activitats professionals i del nivell d'implicació del farmacèutic en l'àmbit assistencial, els fitxers s'han de notificar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades amb l'objecte de la seva inscripció.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

En els supòsits en què el titular de l'oficina de farmàcia fos responsable de fitxers de titularitat privada que estiguin subjectes a l'àmbit competencial de l'APDCAT (en el cas de participació en el desenvolupament de programes de campanyes de salut promoguts pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en que es tractin dades de caràcter personal) s'han de notificar aquests fitxers a l'APDCAT.

S'han d'utilitzar els formularis que les pròpies agències posen a disposició de qualsevol, per facilitar el compliment d'aquesta obligació a través de les seves pàgines web. En el cas de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades aquest formulari s'identifica com a formulari NOTA. El link que a continuació es proporciona condueix a la pàgina on es pot trobar.

<https://sedeagpd.gob.es/sede-electronica-web/vistas/formNOTA/servicioNOTA.jsf>

En el cas de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el link que a continuació es proporciona, condueix a la pàgina on es pot trobar.

http://www.apd.cat/es/contingut.php?cont_id=219&cat_id=164.

Código de campo cambiado

Aquests formularis també s'han d'utilitzar per efectuar la modificació i la supressió dels fitxers.

En el formulari de notificació consten detallats els apartats que cal omplir de forma clara i senzilla pel que el seu emplenament no comporta dificultat.

Les dades que han de constar en la notificació seran les següents:

- a.- Responsable del fitxer
- b.- Nom del fitxer
- c.- Les finalitats i els usos previstos
- d.-El sistema de tractament, si és automatitzat, en suport paper o mixt
- e.- Col·lectiu de persones sobre les que s'obtenen les dades
- f.- Procediment i procedència en la recollida de les dades
- g.- Categories de dades
- h.- Els nivells de seguretat exigibles a les dades (bàsic, mitjà, alt)

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

i.- Els destinataris de les dades en els casos en què hi hagi cessions previstes.

Els fitxers inscrits s'han de mantenir actualitzats, de manera que, si canvien d'estructura, de finalitat, de responsable, de direcció del responsable etc., hi ha l'obligació de comunicar-ho a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. El mateix succeirà si el farmacèutic titular d'oficina de farmàcia decideix suprimir el fitxer. Per a la creació de fitxers es tindran en compte els principis que es recullen en els articles següents.

Article 13. Obligació d'informació en la recollida de dades.

1. Quan el farmacèutic titular realitzi activitats o presti serveis pels quals sigui necessari obtenir dades dels pacients i usuaris de l'oficina de farmàcia, que vagin més enllà de la dispensació dels productes que comercialitza, haurà, en el moment d'obtenir les dades, proporcionar a l'afectat de manera expressa, precisa i inequívoca la següent informació:

a.- Que les dades personals facilitades seran incorporades als fitxers titularitat del titular de l'oficina de farmàcia.

b.- La finalitat per a la qual es recullen, si és per a realitzar activitats d'atenció farmacèutica, per a prestar serveis addicionals, etc., que coincideixin amb la finalitat o amb alguna de les finalitats del fitxer al qual s'incorporaran aquestes dades, i de les conseqüències pel que fa a la negativa a subministrar-les.

c.- Qui seran els destinataris de la informació.

d.- De la seva possibilitat d'exercitar els seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació, oposició, conformi estableix l'article 20 i següents d'aquest Codi Tipus.

e.- La identitat i direcció del farmacèutic titular, o del seu representant, on puguin exercitar aquests drets.

f.- El caràcter obligatori o facultatiu de les seves respostes a les preguntes que li siguin plantejades.

g.- De les conseqüències de l'obtenció de les seves dades o de la negativa a subministrar-les.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

h.- De l'obligació que tenen els usuaris de proporcionar dades exactes, veritables i actualitzades; de col·laborar en la seva obtenció, especialment quan siguin necessàries per raons d'interès públic o amb motiu de la prestació del servei que faci el farmacèutic titular en l'entorn d'una campanya sanitària, promoguda per l'Administració pública sanitària.

i.- Que el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia està adherit al Codi Tipus de Tractament de Dades de Caràcter Personal del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona i que disposa d'una còpia del mateix per a la seva consulta.

2. Quan el farmacèutic titular, per complir amb les obligacions pròpies de la seva activitat a l'oficina de farmàcia, demani dades de caràcter personal de forma verbal haurà de proporcionar a l'usuari la informació que es relaciona en paràgraf anterior, si bé podrà col·locar cartells informatius que continguin la mateixa informació de manera ben visible en les zones on es demanin les dades. **Annex II.8.**

3. La informació que s'ha de facilitar als interessats haurà de ser comprensible, adequada i clarament llegible en tots aquells qüestionaris, impresos o documents que s'utilitzin per recollir dades personals de qualsevol pacient-usuari. Les clàusules s'adjunten en l'**Annex II** del present Codi Tipus.

4. Si el pacient o usuari dels serveis de l'oficina de farmàcia és menor de 14 anys, o està legalment incapacitat, se l'informarà en funció del seu grau de comprensió, i s'informarà també al seu representant legal o tutor en la forma prevista a l'article 17 d'aquest Codi Tipus.

5. Quan les dades no hagin estat recollides directament del propi pacient-usuari, sinó a través d'un familiar, aquell haurà de ser informat del que preveu l'apartat 1 d'aquest article de manera expressa, precisa i inequívoca: del contingut del tractament, procedència de les dades, existència d'un fitxer i del tractament de dades de caràcter personal, finalitat de la recollida i, si s'escau, dels destinataris de la informació. També haurà de ser informat de la possibilitat d'exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, igual que de la identitat i adreça del responsable del tractament o el seu representant. Tot això dins dels tres mesos següents al registre de les dades. Per a això es pot utilitzar el formulari que s'adjunta a l'**Annex II.3.**

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

6. El dret d'informació dels interessats constitueix una de les obligacions més importants i ineludibles dels farmacèutics titulars responsables dels fitxers de dades personals.

7. Si el farmacèutic titular està adherit al present Codi Tipus haurà de tenir un exemplar en paper de text a la farmàcia per a la seva consulta.

Article 14. Consentiment dels interessats pel tractament de les dades.

1. Com a regla general el tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'interessat llevat de les excepcions previstes en una Llei.

El consentiment pot ser exprés o tàcit:

El consentiment serà exprés quan qui consent ho fa de forma oral o escrita i/o hi hagi un mecanisme que permeti acreditar-ho. En aquests casos s'aconsella que sempre s'obtingui el consentiment per escrit. Per exemple, quan en un formulari de recollida de dades consta un apartat en el qual s'indica que l'afectat accepta mitjançant la seva signatura que el responsable del fitxer dugui a terme el tractament de les seves dades per a una finalitat concreta.

El consentiment tàcit és aquell que s'obté quan l'afectat pot oposar-se i omet qualsevol acte de manifestació que mostri la seva no-acceptació. El silenci en aquestes situacions es presumeix com una expressió d'acceptació. Per exemple: aquest seria el cas de l'obtenció de les dades de les persones que deixen el seu currículum al farmacèutic titular.

En funció de la sensibilitat de les dades, el farmacèutic titular haurà d'obtenir el consentiment d'una o altra forma.

En tot cas el consentiment haurà de ser exprés quan s'obtinguin dades de salut, o dades que facin referència a dades relatives a la vida sexual o l'origen racial. Consentiment que, a més, haurà de constar per escrit si es tractés de dades d'ideologia, afiliació sindical, religió i creences, si bé són dades que no solen ser objecte de tractament en les oficines de farmàcia.

2. El consentiment s'ha d'obtenir per realitzar un tractament o sèrie de tractaments concrets com, per exemple, en el cas que l'oficina de farmàcia participi en un estudi en el qual sigui necessari obtenir les dades del pacient, o per cedir-les al Departament de Salut de Catalunya en l'entorn de programes o campanyes de salut promoguts per l'esmentat Departament si no hi ha norma habilitant per a la cessió. En aquests casos haurà de delimitar-se la finalitat per la qual es recullen les dades personals, així com

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

de les altres condicions que concorrin en el tractament o sèrie de tractaments conforme estableix l'article 13 d'aquest Codi.

3. No es requerirà consentiment en els següents casos:

- Quan el seu tractament sigui necessari per a la prestació d'un servei o formi part de la relació negocial, laboral, o administrativa. Per exemple, en el cas de la dispensació d'un medicament sota prescripció facultativa, o per a aquelles obligacions nascudes de les relacions laborals.
- Quan les dades s'obtinguin de fonts accessibles al públic, circumstància poc probable, a causa de l'activitat pròpia de l'oficina de farmàcia. En qualsevol cas quan el titular d'oficina de farmàcia obtingui dades per aquesta via haurà de complir el que s'estableix el paràgraf següent:

Són fonts accessibles al públic els fitxers la consulta dels quals es pot realitzar per qualsevol persona que no ho impedeixi una norma limitativa o sense altra exigència que, si s'escau, l'abonament d'una contraprestació. Per exemple: els repertoris telefònics, les llistes de persones pertanyents a grups de professionals que continguin únicament les dades de nom, títol, professió, activitat, grau acadèmic, adreça i indicació de la seva pertinença al grup, els diaris, butlletins oficials i els mitjans de comunicació. Internet no és una font accessible al públic.

- Tampoc cal el consentiment exprés quan es graven imatges per vídeo vigilància.
- El tractament de dades de salut no requerirà el consentiment de l'interessat exclusivament quan ho prevegi una llei per raons d'interès general, per exemple quan sigui necessari per salvaguardar l'interès vital de l'afectat, o resultés necessari per a la prevenció mèdica o la prestació d'assistència sanitària.

4. Quan les dades no s'hagin facilitat pel propi afectat, el farmacèutic titular responsable del fitxer haurà de dirigir-se al mateix per informar-li en els termes previstos a l'article 13 d'aquest Codi i concedir-li el termini de trenta dies perquè aquell s'hi pugui oposar al tractament. Se li advertirà que en cas de no mostrar aquesta negativa s'entendrà que consent (consentiment tàcit). L'adherit s'ha d'assegurar que la comunicació amb la informació arriba a l'interessat. S'annexa com a clàusula model la continguda a l'**Annex II.3**.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

5. Perquè l'afectat pugui revocar aquest consentiment, el farmacèutic titular posarà a la seva disposició un mitjà senzill i gratuït. Per exemple una adreça de correu electrònic, o número de telèfon. Un cop revocat el consentiment, el farmacèutic titular haurà de cessar en el tractament en un termini màxim de 10 dies des de que rebés la petició, sense perjudici de la seva obligació de mantenir les dades cancel·lades per l'atenció de les possibles responsabilitats fruit del tractament. Un cop cancel·lades les dades, el responsable confirmarà expressament a l'interessat el cessament en el seu tractament i el seu bloqueig mitjançant escrit que haurà d'adreçar per correu ordinari o per correu electrònic, si el consentiment es va revocar utilitzant aquest mitjà. A l'Annex VI.2 es proporciona un model de l'escrit esmentat.

6. Si el titular d'oficina de farmàcia hagués cedit les dades a una tercera persona abans de produir-se la revocació del consentiment, un cop revocat aquest, haurà també de comunicar-ho als cessionaris en el termini de 10 dies des de la recepció de la revocació perquè aquests cessin també en el seu tractament.

Article 15. Consentiment dels interessats per a realitzar activitats amb finalitats publicitàries.

El titular de l'oficina de farmàcia haurà de comptar amb el consentiment dels afectats per a poder tractar les seves dades de caràcter personal amb finalitats explícites d'activitat publicitària o de prospecció comercial, ja que no es poden tractar les dades obtingudes per a una finalitat diferent d'aquella per a la que s'han obtingut.

En el cas que el farmacèutic adherit utilitzi dades de caràcter personal recollides de fonts accessibles al públic, a les quals es fa referència a l'article 16.2 d'aquest Codi Tipus, i, sempre que els interessats no es trobin inscrits en els fitxers d'exclusió de comunicacions comercials (Llista Robinson), es podrà adreçar als interessats informant-los, en cadascuna de les comunicacions que els adreci, de l'origen de les dades, de la identitat del responsable del tractament, dels drets que l'assisteixen i davant qui exercitar-los si és el cas, havent, en el mateix acte en que remeti la informació comercial, d'obtenir el seu consentiment i proporcionar-los la possibilitat de que s'oposin a aquest tractament mitjançant la inclusió d'un formulari en el suport en què es realitzin aquestes comunicacions.

La comunicació comercial, ofertes i/o promocions dels productes d'un farmacèutic titular per correu electrònic o altre mitjà de comunicació

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

electrònica equivalent hauran de ser clarament identificables, així com les dades del farmacèutic titular adherit que els envia, i només serà possible si han estat sol·licitades o expressament autoritzades pels afectats, llevat que hi hagi una relació contractual prèvia, s'haguessin obtingut les dades personals de forma lícita i la comunicació es refereixi a productes o serveis similars als que van donar lloc a la prèvia contractació. També el farmacèutic adherit haurà d'oferir als destinataris dels missatges, en cadascuna de les comunicacions comercials que es duguin a terme, mecanismes per oposar-se al tractament de les seves dades amb fins promocionals.

Tot això sense perjudici de l'observança de la normativa de medicaments i productes sanitaris que prohibeix el tractament de dades de salut per a comunicacions comercials.

En l'**Annex II.2** consten sengles models de sol·licitud i autorització: opció B.1 i B.2.

De no procedir de la manera indicada l'adherit estarà compromentent la seva adhesió a aquest Codi per incompliment de les obligacions legals.

Els adherits disposaran d'un model com el que s'acompanya a l'**Annex V.5** en format paper i en format electrònic perquè els destinataris puguin exercir el dret de revocació amb una simple comunicació senzilla i gratuïta.

Article 16. Consentiment dels afectats en la cessió de dades personals.

1. Els farmacèutics titulars només podran cedir o comunicar dades personals dels seus pacients i usuaris, tant en l'àmbit estatal com de la Unió Europea, per al compliment de fins directament relacionats amb les seves funcions legítimes i les funcions legítimes del cessionari i amb el consentiment previ de l'afectat. Per exemple:

- En el cas de la participació voluntària de l'usuari en programes de salut, organitzats per la corporació farmacèutica i/o el Servei Català de Salut.
- Per a la realització d'estudis estadístics sobre el consum de medicaments que requereixin la cessió d'alguna de les dades personals dels afectats. En aquest cas, si bé no es tractaria d'una cessió completa de dades personals, les dades cedides podrien proporcionar suficient informació per a la identificació de l'afectat.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

- Quan per cessament de l'activitat, el farmacèutic titular d'oficina de farmàcia es proposi cedir els fitxers amb dades de caràcter personal a un altre farmacèutic titular d'una altra oficina de farmàcia.

Totes aquestes activitats no es podrien dur a terme sense el consentiment dels usuaris afectats.

El consentiment de l'interessat s'obtindrà mitjançant la signatura de la clàusula de consentiment.

Es proporciona un model, que consta com a **Annex II.9.** d'aquest Codi, per obtenir el consentiment d'un usuari en el cas de cessament de l'activitat per cedir les dades a un altre farmacèutic diferent del que adquireix la seva oficina de farmàcia.

El consentiment té caràcter revocable de manera que l'afectat podrà comunicar al farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia, responsable del fitxer, la seva decisió de revocar aquest consentiment i el responsable del fitxer ha de comunicar aquesta revocació en el termini de 10 dies al cessionari perquè procedeixi a la cancel·lació de les dades de l'afectat.

2. Abans de procedir a la cessió de les dades, quan es requereixi el consentiment dels afectats, el farmacèutic titular els haurà d'informar de la cessió, de la identitat completa del cessionari (destinatari de les dades cedides), nom, raó social, si és el cas, adreça, telèfon i número d'identificació fiscal, finalitat de la cessió i l'activitat d'aquell a qui es pretengui comunicar les dades.

Si manquen aquests requisits l'autorització de la cessió serà nul·la.

3. No serà necessari el consentiment de l'interessat per a la cessió de les seves dades quan:

- La cessió estigui autoritzada per una Llei. Per exemple aquest serà el cas de les cessions de les dades que els empresaris han de fer a l'Administració tributària en relació als imports que en concepte de salari perceben els seus empleats, o la cessió d'informació que ha de fer també l'empresari a la Tresoreria General de la Seguretat Social.

- Les dades que procedeixin de fonts accessibles al públic que són les que es recullen a l'article 14.3 d'aquest Codi.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

- La cessió respongui a la lliure i legítima acceptació d'una relació jurídica el desenvolupament de la qual, compliment i control impliqui necessàriament la connexió del tractament esmentat amb fitxers de tercers i així ho justifiqui la seva finalitat. Per exemple, les cessions de les dades que el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia ha de fer a les entitats financeres per a l'abonament dels salaris dels seus empleats.

- La cessió de dades de salut no requerirà el consentiment de l'interessat exclusivament quan ho prevegi una llei per raons d'interès general, per exemple en els casos en què la cessió obeeixi a un interès vital del pacient, o per solucionar una urgència mèdica, per exemple, si el pacient patís un accident i el centre de salut sol·licités informació del tractament farmacològic que aquest tingui pautat, o del tractament farmacològic que seguia. El farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia de la qual el pacient és client podria, sense el seu consentiment, cedir aquesta informació si la tingués, perquè aquesta informació podria ser vital per salvar-li la vida o evitar-li contraindicacions amb el tractament farmacològic posterior a prescriure.

- Es procedeixi a la dissociació de les dades de manera que la informació que es comunica no comporti la identificació de la persona a la qual pertanyen aquestes dades. Aquest seria el cas de la informació que proporcionen diferents entitats estadístiques de consum de medicaments o productes sanitaris. El farmacèutic titular, fent una separació de les dades personals que posseeixi, proporciona informació de les unitats dispensades d'un determinat producte, o de diversos productes, sense que consti cap dada personal del col·lectiu de persones a qui pertany aquesta informació.

- La comunicació tingui per destinatari el Defensor del poble, el Ministeri fiscal, jutges o tribunals o el Tribunal de comptes o institucions autonòmiques amb funcions anàlogues al Defensor del poble o al Tribunal de comptes.

4. No té la consideració de cessió de dades, i per tant no necessita el consentiment de l'interessat, aquella comunicació que el titular d'oficina de farmàcia hagi de fer a un tercer perquè li presti un servei. Aquest tercer tindrà la consideració d' "encarregat de tractament", figura que es desenvolupa a l'article 19 d'aquest Codi.

Article 17. Dades de menors de 14 anys o incapacitats.

Quan els farmacèutics titulars tractin dades de caràcter personal de menors de 14 anys, o incapacitats, hauran de proporcionar la informació que conté l'article 13 d'aquest Codi, tant als menors o incapacitats com a aquells que exerceixin la pàtria potestat o tutela.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Quan es tractin les dades personals del menor per a finalitats per a les quals es requereixi el consentiment, ho hauran de prestar els pares, tutors o representant legal.

No serà necessari obtenir el consentiment quan el tractament de dades personals es faci amb finalitats de prevenció o diagnòstic, la prestació d'assistència sanitària o tractaments mèdics, o la gestió de serveis sanitaris, sempre que el tractament de les dades el dugui a terme un professional sanitari.

Quan els interessats siguin majors de 14 anys no incapacitats n'hi haurà prou amb el seu consentiment, excepte en aquells casos en què la llei exigeixi el consentiment dels qui exerceixen la seva pàtria potestat o tutela.

No es poden demanar dades personals del menor que permetin obtenir informació sobre la resta de membres de la família, dades sobre l'activitat professional dels progenitors, informació acadèmica, dades sociològiques o qualsevol altra sense el consentiment dels titulars de totes aquestes dades.

Només serà possible demanar dades sobre la identitat i direcció dels progenitors o tutor del menor amb l'única finalitat de demanar el seu consentiment.

Article 18. Deure de secret del responsable del fitxer i dels seus empleats.

Els farmacèutics titulars estan obligats a guardar secret de qualsevol dada personal facilitada per un pacient/usuari de l'oficina de farmàcia.

El personal de l'oficina de farmàcia que tingui accés als fitxers haurà de signar un compromís de confidencialitat que compregui els seus deures de custòdia i tractament de les dades personals protegides per la llei.

Es disposa d'un model del document de funcions i obligacions per als empleats de l'oficina de farmàcia en l'**Annex IV**.

Article 19. Tractament de dades per compte del Responsable del fitxer. Encarregat del tractament de dades personals.

De conformitat amb el que estableix l'article 12 de la LOPD i articles 20 a 22 del RLOPD, com es fa constar en l'article 16 últim paràgraf, no es considera comunicació de dades l'accés d'un tercer a les dades quan aquest accés sigui necessari per a la prestació d'un servei al farmacèutic titular.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Per exemple: en el cas de la gestoria quan rep l'encàrrec del farmacèutic titular per elaborar les nòmines dels treballadors de l'oficina de farmàcia. La gestoria és el tercer que té la condició d'encarregat del tractament, i el farmacèutic titular és el responsable del fitxer dels seus empleats de l'oficina de farmàcia.

Un altre exemple el constitueix la prestació de serveis que realitza un titular d'oficina de farmàcia a un altre titular per a la realització de fórmules magistrals. El titular d'oficina de farmàcia que elabora fórmules per encàrrec d'un altre titular és encarregat de tractament als efectes previstos per la normativa de protecció de dades, ja que en la prestació del servei, ha de conèixer les dades personals i altres característiques de la prescripció de la fórmula magistral. Un altre exemple habitual es produeix en el cas de les empreses propietàries dels programes de gestió farmacèutica que utilitzen els farmacèutics titulars. L'empresa realitza el servei de manteniment del programa de gestió informàtica. Per prestar aquest servei, l'empresa accedeix a la base de dades del titular i per això és també encarregat de tractament de dades personals a tots els efectes.

Aquesta relació entre l'encarregat de tractament de les dades personals i el responsable del fitxer ha d'estar regulada en un contracte el model que s'adjunta com a **Annex III** i ha de contemplar, almenys, els següents aspectes:

a.- El compromís de l'encarregat del tractament conforme no aplicarà o utilitzarà aquestes dades a les quals té accés amb una finalitat diferent a la que figura en el contracte. La fi haurà de coincidir amb la prestació del servei que realitza aquest tercer pel titular de l'oficina de farmàcia, és a dir, el responsable dels o del fitxer que contingui les dades objecte de tractament.

b.- El compromís de l'encarregat del tractament conforme no comunicarà, ni tan sols per a la seva conservació, les dades de caràcter personal a altres persones, llevat que això es faci en nom i per compte del responsable del fitxer amb el previ consentiment per escrit de dit responsable.

c.- El compromís de que l'encarregat del tractament adoptarà i implementarà les mesures de seguretat necessàries sobre les dades de caràcter personal a les quals té accés.

d.- El compromís de l'encarregat del tractament que, un cop finalitzat l'objecte del contracte de prestació de serveis, ha de retornar o, si s'escau, destruir les dades de caràcter personal, igual que qualsevol suport o documents en que constin, llevat d'aquella informació que sigui necessària per respondre de la seva activitat segons la naturalesa del servei prestat. Per

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

exemple en el cas de l'elaboració d'una fórmula magistral haurà de conservar una còpia de la prescripció juntament amb la guia d'elaboració durant el període d'un any a comptar de la data de caducitat de la fórmula, i dos anys si alguna de les substàncies que inclou la fórmula pertany a la llista de substàncies psicotròpiques (RD 175/2001, de 23 de febrer).

e.- Que l'encarregat del tractament complirà totes les mesures de seguretat establertes a l'article 9 de la LOPD i a l'article 88.2 del RLOPD, que de manera resumida estan indicades a l'article 11 d'aquest Codi.

En aquells supòsits en què l'encarregat del tractament destinés les dades a una altra finalitat, els comunicqués o els utilitzés incomplint les estipulacions del contracte signat entre el mateix i l'adherit, l'encarregat del tractament serà considerat també responsable del tractament, responent de les infraccions en què hagi incorregut personalment.

f.- L'encarregat del tractament no podrà subcontractar el servei amb un tercer, excepte quan el farmacèutic adherit hagi donat la seva autorització de forma expressa per a això, cas en què la contractació es realitzarà en nom i per compte de l'adherit, o quan la subcontractació s'hagués previst en el mateix contracte de prestació de serveis amb expressa menció del compromís del subcontractista de complir les mateixes obligacions que l'encarregat respecte al tractament de les dades personals.

Si no fos possible identificar en el contracte entre titular del fitxer i encarregat del tractament l'empresa amb la qual l'encarregat subcontractarà, aquest no podrà dur a terme la subcontractació sense abans proporcionar al titular de l'oficina de farmàcia les dades que la identifiquin.

Capítol III. Garantia dels drets dels interessats.

Article 20. Drets dels interessats.

Els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, són drets que té qualsevol persona les dades de la qual són objecte de tractament, i es poden exercitar de forma independent (Drets d'Accés, Rectificació, Cancel·lació i Oposició, d'ara endavant drets ARCO).

Article 21. Legitimats per a l'exercici dels drets dels interessats.

Els usuaris de l'oficina de farmàcia i els seus pares, tutors o representants legals, en el cas de ser menors d'edat o incapacitats, podran exercir els drets continguts en el Codi Tipus, així com els altres drets que els atorga la legislació vigent.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Per exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició els adherits posaran a disposició dels afectats el següent procediment:

a.- El propi interessat podrà exercir els drets davant del titular d'oficina de farmàcia, sempre que acrediti la seva identitat mitjançant document oficial vàlid (DNI, NIE (targeta d'estranger), passaport, etc.). Els farmacèutics titulars hauran de guardar una còpia acreditativa de l'esmentat document.

b.- El representant legal o voluntari, o el tutor, sempre que acrediti la seva identitat mitjançant document oficial i la representació legal mitjançant document públic o resolució judicial. Els adherits hauran de guardar una còpia acreditativa de l'esmentat document.

Els farmacèutics titulars tindran a disposició dels seus pacients i usuaris formularis de les sol·licituds d'exercici dels drets dels interessats perquè aquests puguin emplenar i aportar la documentació complementària que es requereixi.

S'inclouen, com a **Annex V** al present Codi Tipus, el model de sol·licitud per exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

Article 22. Deures del responsable del fitxer respecte els drets dels interessats.

Els farmacèutics titulars, tenen les obligacions següents:

a.- Contestar la sol·licitud de tots els interessats, amb independència que figurin o no dades de caràcter personal d'aquest interessat en els fitxers de l'adherit.

b.- Utilitzar, per a la contestació, qualsevol mitjà que permeti acreditar l'enviament i la recepció d'aquesta contestació. Són mitjans vàlids: el burofax, correu certificat, comunicació a través de missatge de correu electrònic i qualsevol altre mitjà sempre que permeti acreditar la recepció de l'escrit per l'interessat.

c.- Quan la sol·licitud de l'interessat no reuneixi els requisits establerts en el present Codi Tipus, els adherits hauran de sol·licitar a l'interessat que esmeni la deficiència.

En el cas que un usuari o pacient de l'oficina de farmàcia pretengui exercir els seus drets "ARCO" sobre el fitxer de recepta electrònica, el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia ha de traslladar aquesta sol·licitud al Servei Català de la Salut en el termini de dos dies hàbils a comptar des que la rep.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

El medi ofert pels farmacèutics titulars perquè l'interessat pugui exercir els seus drets serà senzill i gratuït i no podrà suposar en cap cas un ingrés addicional pel responsable de les dades.

S'inclou com **Annex VI** el model de resposta que els adherits hauran d'utilitzar per donar compliment als drets exercits pels interessats.

Article 23. Dret d'accés (procediment).

Els interessats, tenen dret a sol·licitar i obtenir informació sobre totes les seves dades de caràcter personal, el resultat de qualsevol tractament o procés informàtic, l'origen d'aquestes dades, els usos i finalitats per a les quals es van emmagatzemar, així com les comunicacions a tercers que es realitzin sobre els mateixos.

L'interessat podrà obtenir aquesta informació mitjançant la consulta online, per escrit, còpia o fotocòpia remesa per correu del suport en què constin, o per qualsevol sistema de comunicació de què disposi el farmacèutic titular. El farmacèutic titular haurà de proporcionar fins i tot l'historial de dispensacions, de resultats analítics o de qualsevol de les activitats i/o serveis que hagi prestat si aquell ho sol·licita.

El farmacèutic titular haurà de resoldre la petició en el termini màxim d'un mes a comptar de la seva recepció.

Si estigués obligat a proporcionar aquesta informació ho haurà de fer dins dels deu dies següents a la notificació de dita resolució.

En el cas que no es disposés de dades, informació o documentació referent a l'afectat, el farmacèutic titular haurà de resoldre en aquest sentit dins el mateix termini d'un mes des que es va presentar la sol·licitud.

L'accés a la informació es pot denegar quan el mateix dret s'hagi exercit en els dotze últims mesos anteriors a la sol·licitud actual, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim o quan ho prevegi una Llei (per exemple, en el cas que sigui necessari recordar la medicació pautaada que ha quedat registrada a l'oficina de farmàcia i aquesta informació sigui necessària en un moment puntual per poder valorar la bondat del tractament).

Article 24. Drets de rectificació i cancel·lació (procediment).

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

L'interessat pot sol·licitar la modificació o correcció de les seves dades en cas de ser inexactes o incompletes i la seva cancel·lació i/o, en el seu cas, el bloqueig.

Els farmacèutics titulars hauran de conservar les dades d'un usuari/pacient mentre siguin necessàries per complir amb la finalitat per la qual s'han recollit.

En el moment en què es procedeixi a la cancel·lació o destrucció de les dades, o de la informació, s'haurà de comunicar prèviament a l'afectat perquè en el termini de quinze dies des de la comunicació manifesti si vol que li sigui remesa una còpia de les dades.

El farmacèutic titular resoldrà i respondrà de forma expressa sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de 10 dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. En cas que no es disposi de dades de caràcter personal sobre l'afectat, haurà igualment de comunicar-li en el termini esmentat.

En el termini de 10 dies, i per al cas que les dades rectificades o cancel·lades haguessin estat cedides prèviament, el responsable del fitxer haurà de comunicar la rectificació o cancel·lació al cessionari, perquè aquest, en els deu dies següents a la recepció de la comunicació, cancel·li o rectifiqui degudament les dades.

Els farmacèutics titulars poden negar-se a cancel·lar les dades quan hagin de ser conservades durant els terminis previstos legalment o en les relacions contractuals entre les parts.

Article 25. Dret d'oposició (procediment).

Aquest dret s'exercita per l'interessat que pretén oposar-se a un tractament de les seves dades de caràcter personal o cessament en el mateix que realitza l'adherit. L'interessat pot oposar-se a un tractament de les seves dades sempre que no siguin tractaments necessaris per a la correcta prestació del servei per part del farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia.

El farmacèutic titular haurà de resoldre sobre la sol·licitud d'oposició en el termini màxim de 10 dies a comptar des de la recepció de la sol·licitud. En cas de que no es disposi de dades de caràcter personal sobre l'interessat, haurà igualment de comunicar-li-ho en el termini esmentat.

El farmacèutic titular haurà d'excloure del tractament les dades relatives a l'interessat que exerciti el seu dret d'oposició o denegar motivadament la sol·licitud de l'interessat en el termini màxim de deu dies.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Article 26. Dret de revocació (procediment).

La Llei reconeix el dret de l'interessat de revocar el consentiment que inicialment va prestar pel tractament de les seves dades. La revocació del consentiment impedirà que es continuï tractant les dades personals. La revocació es durà a terme mitjançant el procediment previst a l'article 17 del RLOPD que estableix que, en qualsevol cas, l'interessat podrà revocar el seu consentiment a través d'un mitjà senzill, gratuït, mitjançant un enviament prefranquejat al farmacèutic titular o una trucada a un número telefònic gratuït o enviant un correu electrònic. A aquests efectes es facilita el formulari en l'**Annex V.5**.

El responsable cessarà en el tractament de les dades en el termini màxim de deu dies a comptar des de la recepció de la revocació del consentiment.

En qualsevol cas, la revocació del consentiment s'ha d'entendre sense perjudici del deure del responsable del fitxer de conservar bloquejades les dades personals de l'interessat per a l'atenció de possibles responsabilitats nascudes durant el tractament de les dades o a disposició de l'eventual requeriment d'aquestes dades per part de les Administracions públiques, jutges i tribunals, durant el termini mínim de tres anys.

Si la persona interessada sol·licita la confirmació del cessament del tractament, el titular de l'oficina de farmàcia hauria de respondre de forma expressa. Es facilita formulari en l'**Annex VI** als esmentats efectes.

Si les dades haguessin estat cedides prèviament, el responsable del tractament, una cop revocat el consentiment, haurà de comunicar-ho als cessionaris, en el termini de deu dies, perquè aquests cessin en el tractament de les dades en el cas que encara ho mantinguessin.

Article 27. Regles aplicables als procediments de drets ARCO.

L'exercici dels drets ARCO ha d'estar emparat per l'aplicació d'un procediment que tingui en compte criteris de fàcil accés, celeritat en la tramitació de les reclamacions i eficàcia en la seva resolució. Per aquesta raó s'han de posar a disposició dels usuaris afectats els formularis adequats a cada tipus de procediment.

Un cop rebuda la queixa o reclamació, el farmacèutic titular d'oficina de farmàcia haurà de comprovar l'abast de la informació sobre les dades de que disposa de l'afectat que reclama i valorar si pot o no accedir a la petició. En qualsevol cas, el temps de resposta no pot ser superior als terminis determinats per a cada tipus de dret que s'està exercint. Si el farmacèutic titular no pot accedir a la petició haurà d'expressar en la resolució els motius

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

legals pels quals es denega. La denegació únicament podrà justificar-se mitjançant la cita del precepte legal i en cap cas haurà de ser arbitrària.

En cas de denegació haurà d'informar-se a l'interessat del seu dret de tutela davant l'AEPD i, si escau, davant l'APDCAT.

L'Annex V conté els formularis perquè els interessats puguin exercitar els drets ARCO.

L'Annex VI conté els formularis de resposta a l'exercici dels drets dels afectats perquè els pugui utilitzar el farmacèutic titular de l'oficina de farmàcia.

Títol III. Adhesió, control i règim sancionador.

Com s'ha fet constar a la Introducció d'aquest Codi, el Col·legi de Farmacèutics de la província de Barcelona és una corporació de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar, regulada per la legislació sobre Col·legis Professionals, i sotmesa a dret administratiu quan realitzi funcions basades en la seva naturalesa administrativa. Representa i defensa els farmacèutics titulars d'oficina de farmàcia del seu àmbit territorial, i un dels principis bàsics que justifiquen la seva existència el constitueix l'ordenació de l'exercici de la professió farmacèutica i la defensa dels drets dels usuaris que reben la prestació de serveis dels seus col·legiats. Aquestes atribucions estan vinculades a les seves finalitats, recollides en els articles 4, 5, i 6 dels seus estatuts. En la promoció d'aquest Codi Tipus la Junta de Govern del Col·legi ostenta la plena competència per fer un seguiment del seu compliment per part dels adherits, en execució de les atribucions establertes en els articles esmentats. Les facultats de què disposa la Junta de Govern no només li donen la potestat d'autoritzar les adhesions, sinó també l'exercici del control del seu compliment per part dels adherits i aplicació, si escau, del règim sancionador.

Per dur a terme aquestes funcions la Junta de Govern compta al seu torn amb la Comissió de Deontologia, delegada de la mateixa Junta, que disposa de plenes capacitats organitzatives per gestionar les sol·licituds d'adhesió, fer les inspeccions pertinents a les oficines de farmàcia encaminades al control del compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades i gestionar els expedients sancionadors sobre l'incompliment dels adherits.

Aquesta Comissió compta amb dos inspectors, un assessor jurídic expert en matèria de protecció de dades, i personal administratiu per poder dur a terme les gestions administratives pertinents. A més, la Comissió està

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

integrada per membres de la Junta de Govern i per farmacèutics col·legiats no membres de l'esmentada Junta.

La Comissió està formada per:

1. Responsable de Deontologia de la Junta de Govern, que actua com a President de la Comissió.
2. Dos o tres farmacèutics col·legiats externs, aliens a l'organització.
3. El secretari de la Junta de Govern.
4. Dos farmacèutics que actuen d'Inspectors.
5. Un farmacèutic o un llicenciat en dret que exerceix les funcions de coordinació.
6. Un assessor jurídic de l'organització expert en protecció de dades.

La Comissió de Deontologia es reuneix dos cops al mes per tractar els assumptes relacionats amb el compliment de la normativa que afecta a l'activitat professional dels farmacèutics col·legiats, entre la qual es troba la LOPD.

Les atribucions de la Comissió de Deontologia s'entenen sense perjudici de les competències de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en matèria de supervisió i control.

Capítol I. Procediment d'adhesió i certificat.

Article 28. Adhesió.

Podran adherir-se al present Codi Tipus tots els col·legiats titulars d'oficines de farmàcia del Col·legi de Farmacèutics de la província Barcelona.

Per a això els farmacèutics titulars hauran de subscriure la corresponent Sol·licitud d'adhesió al Codi Tipus de l'oficina de farmàcia (d'ara endavant la Sol·licitud) per escrit davant la Junta de Govern del COFB.

És requisit indispensable per a la tramitació de l'adhesió que el farmacèutic titular aporti, juntament amb la sol·licitud, còpia de l'última auditoria en matèria de protecció de dades a la qual es refereix l'article 96 del RLOPD (en endavant l'Auditoria), llevat que es tracti d'una oficina de farmàcia de nova creació, i opti d'entrada per adherir-se al Codi Tipus.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

La Junta de Govern:

a.- Verificarà les característiques del sol·licitant i l'àmbit objectiu d'aplicació del Codi Tipus.

b.- Verificarà el compliment per part del sol·licitant de les obligacions que li correspon en matèria de protecció de dades i la corresponent Auditoria.

c.- Dictarà resolució expressa en el termini màxim de tres mesos, a comptar des de la recepció de la sol·licitud degudament complimentada, en la qual s'accepti o denegui l'adhesió al Codi Tipus.

Si la resolució és denegatòria, la Junta de Govern haurà d'indicar els motius i la forma d'esmenar els possibles errors o deficiències. En la mateixa resolució es concedirà al farmacèutic sol·licitant un termini de 10 dies perquè esmeni les deficiències i un cop esmenades la Junta de Govern resoldrà.

Si la resolució és positiva, es completarà l'adhesió al Codi Tipus mitjançant la signatura d'un conveni entre el farmacèutic titular i el COFB en què recollirà la manifestació expressa de voluntat d'adhesió per part d'aquest, la seva voluntat de compliment del Codi Tipus i se li assignarà un número d'adherit.

S'adjunta a l'**Annex VII** la sol·licitud d'adhesió al Codi Tipus, a l'**Annex VIII** els models de resposta de la Junta de Govern i a l'**Annex IX** el model de Conveni d'adhesió al Codi Tipus.

L'obtenció del certificat d'adhesió al Codi Tipus acredita l'adhesió al mateix sense perjudici de la competència de les Agències de Protecció de Dades en l'àmbit sancionador i de tutela dels drets dels afectats.

Article 29. Pèrdua de la condició d'adherit.

Es perd la condició d'adherit al Codi Tipus:

a.- Per pròpia voluntat de l'adherit de forma eventual o definitiva prèvia comunicació per escrit a la Junta de Govern.

b.- Quan l'adherit incorri en algun dels supòsits que estableix l'article 39 d'aquest Codi.

c.- En el cas de tancament, transmissió de l'oficina de farmàcia o de defunció de l'adherit.

Article 30. Certificat d'adhesió.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

El Certificat d'Adhesió al Codi Tipus (en endavant el Certificat) l'emet el COFB pel farmacèutic titular adherit i acredita la seva adhesió al Codi Tipus i la seva subjecció a les normes que s'hi contenen. Els adherits al Codi podran usar la menció de membres adherits al Codi Tipus a la seva pàgina web, en els seus impresos, en les cartes de presentació, en els cartells o panells a la vista al públic, en els fulletons d'informació o publicitat, i en totes les comunicacions dirigides als usuaris pacients de l'oficina de farmàcia.

Si l'adherit perd aquesta condició haurà de deixar d'utilitzar aquesta menció.

Als adherits al Codi Tipus se'ls facilitarà un exemplar del text complet.

S'adjunta a l'Annex X el Model de Certificat d'Adhesió al Codi Tipus.

Article 31. Dret de consulta al Registre d'Adherits al Codi.

El COFB disposarà d'un llistat actualitzat d'adherits al Codi Tipus, que remetrà amb periodicitat anual a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i que estarà a la seva disposició.

Igualment, el text complet del Codi Tipus estarà al web del COFB per a la seva consulta.

Capítol II. Organització, control i seguiment.

Article 32. Òrgan de seguiment.

La Junta de Govern del COFB, a través de la Comissió de Deontologia, serà l'encarregada d'exercir les funcions de control i de compliment del present Codi Tipus per part dels adherits. Tot el relatiu a les seves funcions, reunions, presa d'acords i membres es regirà pel que estableix el Capítol II dels Estatuts del COFB.

Article 33. Funcions.

Correspon a la Junta de Govern del COFB:

a.- Dur a terme el desenvolupament del present Codi Tipus, avaluar la seva aplicació, la seva evolució i redactar les propostes de modificació de conformitat amb la normativa vigent.

b.- Elaborar el model dels documents en aplicació de les disposicions legals sobre protecció de dades personals i de les d'aquest Codi Tipus, que serviran de referència als adherits per a la seva aplicació. Els adherits podran adaptar els documents proposats en el Codi Tipus per adequar-los a les seves

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

especificitats organitzatives, sempre que l'adaptació respecti la normativa en matèria de protecció de dades personals.

c.- Ostentar la representació del Codi Tipus davant l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en el compliment de les seves facultats de supervisió i control del tractament de les dades personals per part dels titulars de les oficines de farmàcia.

d.- Mantenir actualitzat i publicar el llistat d'adherits al Codi Tipus i remetre'l a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades quan correspongui.

e.- Resoldre sobre les sol·licituds d'adhesió i baixa al Codi Tipus.

f.- Dictar les instruccions o circulars sobre la interpretació de les normes del Codi Tipus prèvia consulta a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. Quan es tracti de qüestions sobre les que ja s'hagi pronunciat l'Agència, les instruccions o circulars dictades per la Junta de Govern es referiran als informes dictats per aquesta.

g.- Resoldre sobre els expedients sancionadors que s'instrueixin de conformitat amb el que estableix aquest Codi Tipus.

h.- Organitzar sessions de caràcter informatiu i de formació sobre l'aplicació de la LOPD i sobre el present Codi Tipus perquè s'imparteixin amb una periodicitat semestral.

Article 34. Compliment. Assessorament i accions formatives.

El COFB proporcionarà els recursos necessaris per resoldre els dubtes i consultes puntuals dels adherits i assessorarà i intervindrà en la implantació del Codi Tipus.

Organitzarà sessions formatives pels adherits i els seus empleats. Aquesta formació s'ajustarà als programes de formació que el Col·legi disposa pels col·legiats. S'utilitzarà la mateixa metodologia i s'admetran en la formació als empleats de les oficines de farmàcia en qualitat d'usuaris de tractament de dades i dels sistemes informàtics.

La formació serà impartida per professionals experts en matèria de protecció de dades i profunds coneixedors de l'exercici professional del farmacèutic d'oficina de farmàcia.

Posarà els mitjans per informar de com tractar les dades personals conforme la normativa vigent en cada moment. S'establirà una via de comunicació amb els adherits per informar-los de les novetats legislatives, dels informes i de

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

les resolucions que dictin l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, així com de la jurisprudència dels Tribunals de Justícia sobre protecció de dades personals.

Els adherits hauran de disposar d'un exemplar del Codi Tipus a disposició d'usuaris per la consulta.

Article 35. Memòria Anual.

Anualment el COFB realitzarà una memòria anual sobre les activitats dutes a terme per difondre el Codi Tipus i per promocionar l'adhesió a aquest dels farmacèutics titulars d'oficina de farmàcia. En aquesta memòria també s'inclouran les actuacions de verificació del compliment del Codi i els seus resultats, les queixes i reclamacions tramitades i el curs que se'ls hagués donat, i qualsevol altre aspecte que el COFB consideri adequat destacar.

Article 36. Avaluació.

Cada quatre anys el COFB avaluarà l'eficàcia del Codi Tipus mesurant el grau de satisfacció dels afectats i actualitzarà el seu contingut per adaptar-lo a la normativa general o sectorial de protecció de dades existent en cada moment, llevat que la modificació s'hagi de fer per imperatiu legal en un termini menor.

Article 37. Queixes i reclamacions.

1. Consideracions generals.

Els farmacèutics titulars adherits seran responsables de les infraccions tipificades en el Codi Tipus que es produeixin en les seves oficines de farmàcia.

2. Els afectats podran presentar les queixes i les reclamacions pels eventuais incompliments del present Codi Tipus davant la Junta de Govern del COFB.

3. El procediment per a la resolució de queixes presentades pels interessats davant la Junta de Govern s'estableix sense perjudici de la potestat sancionadora atribuïda a l'AEPD i a l'APDCAT per la normativa d'aplicació i del dret dels interessats de sol·licitar la tutela de l'AEPD i/o de l'APDCAT segons correspongui.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

L'interessat que tingui constància de l'actuació d'un adherit contrària al que disposa el present Codi Tipus, en la LOPD i RLOPD, tindrà dret a plantejar una queixa.

El dret de queixa ha d'exercitar-se en primer lloc davant el farmacèutic titular adherit, enviant un escrit a l'adreça de l'oficina de farmàcia. El model de queixa davant el farmacèutic consta a l'Annex XII d'aquest Codi.

El farmacèutic titular adherit disposarà del termini d'un mes, a partir del dia de la seva recepció, per esmenar la deficiència denunciada, si procedís.

Si en el termini assenyalat el farmacèutic titular adherit no l'hagués esmentat, l'interessat podrà presentar la queixa a la Junta de Govern del COFB en el termini de 15 dies a comptar des del dia que va finalitzar el termini per a esmenar, adjuntant les proves de la presumpta infracció que l'interessat consideri adequades per justificar-la.

La Junta de Govern del COFB donarà trasllat a la queixa al farmacèutic titular, dins el termini de 15 dies des de la seva recepció, per tal que rectifiqui l'actuació que la va motivar o, si escau, al·legui el que estimi convenient en el termini d'un mes.

Si la Junta de Govern decidís que no hi ha lloc a la queixa, donarà trasllat de la resolució adoptada al farmacèutic titular adherit i l'afectat, mitjançant comunicació fefaent que permeti tenir constància de la seva recepció, en el termini no superior a deu dies des de la data de l'acord.

Quan no es rectifiqui la conducta denunciada i la Junta de Govern consideri la queixa, aquesta procedirà a l'obertura del corresponent procediment sancionador.

4. Amb caràcter previ a l'inici del procediment sancionador, si la Junta de Govern tingués coneixement de que la reclamació plantejada davant la mateixa, és objecte d'un expedient que s'està tramitant davant l'AEPD o si s'escau, l'APDCAT, procedirà a la suspensió de les actuacions que en el seu cas serien pertinents fins que l'AEPD o l'APDCAT resolgui, comunicant aquesta circumstància a l'interessat i al farmacèutic titular adherit.

Igualment, si de l'expedient sancionador es desprenguessin indicis de vulneració de la LOPD, o la Llei 32/2000 de l'APDCAT, es comunicarà a l'autoritat competent i es procedirà a la suspensió de les actuacions fins que per aquesta s'hagués dictat la corresponent resolució, comunicant aquesta situació a l'interessat i al farmacèutic titular adherit.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

En aquests casos la Junta de Govern del COFB haurà de realitzar el seguiment de l'expedient davant l'autoritat de control corresponent.

5. Els tràmits per a la resolució del procediment sancionador davant la Junta de Govern es regiran pel procediment previst als articles 56, 57, 58 i 59 dels Estatuts del COFB.

6. Un cop resolt per la Junta de Govern el procediment sancionador es donarà trasllat de la decisió adoptada al farmacèutic titular adherit i a l'afectat, mitjançant comunicació fefaent que permeti tenir constància de la seva recepció, en el termini no superior a deu dies des de la data de l'acord.

7. Els terminis previstos que es computen per dies s'han d'entendre com dies hàbils. Els que s'estableixen per mesos s'han d'entendre de data a data i, en cas que l'últim dia sigui inhàbil, s'entendrà que venç al següent dia hàbil.

8. En qualsevol cas es garantirà la independència i imparcialitat de la Junta de Govern en la tramitació i resolució de l'expedient sancionador, conforme es disposa a l'article 59 dels Estatuts del COFB.

A l'Annex XIII s'adjunta el model d'Escrit de Queixa davant la Junta de Govern del COFB per l'incompliment del Codi Tipus.

Capítol III. Règim sancionador.

Article 38. Infraccions.

Les infraccions es qualifiquen de lleus, greus o molt greus.

1. Són infraccions lleus pròpies del present Codi Tipus:

a) Utilitzar el Certificat d'adhesió sense haver rebut la confirmació d'adhesió remesa per la Junta de Govern del COFB.

b) Qualsevol altra infracció que suposi un incompliment de les mesures establertes en aquest Codi Tipus, i no constitueixi una infracció greu o molt greu.

c) No respectar el dret de queixa establert en aquest Codi.

2. Són infraccions greus pròpies del present Codi Tipus:

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

a.- Tractar les dades personals dels usuaris de l'oficina de farmàcia incomplint les estipulacions del present Codi Tipus.

b.- Cometre una infracció lleu quan en el període inferior a un any s'hagués comès una altra infracció lleu.

c.- No atendre les resolucions adoptades per la Junta de Govern del COFB respecte a qualsevol decisió que afecti la tramitació d'expedients sancionadors o de queixes.

d.- Impedir l'actuació inspectora de la Comissió de Deontologia en aspectes relacionats amb el control del compliment d'aquest Codi Tipus.

3. Són infraccions molt greus pròpies del present Codi Tipus:

a.- La vulneració del secret professional, quan afecti la revelació de dades personals.

b.- La recollida de dades de forma enganyosa i fraudulenta.

c.- La recollida de dades especialment protegides sense el consentiment de l'afectat, quan aquest sigui necessari.

d.- La comissió de dues infraccions greus en el termini d'un any.

Article 39. Sancions.

Sense perjudici de la potestat sancionadora que correspon a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades per ser les autoritats de control competents per a la investigació i sanció en matèria de protecció de dades, les sancions que puguin ser imposades per la Junta de Govern del COFB com a òrgan de control per la comissió d'infraccions que impliquin la no observança de les normes contingudes en aquest Codi, són les següents:

1.Per infraccions lleus:

Amonestació per escrit.

2.Per infraccions greus:

Amonestació per escrit i suspensió temporal de l'adhesió al Codi Tipus per un període de tres anys.

3.Per infraccions molt greus:

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Amonestació per escrit i suspensió definitiva de l'adhesió al Codi Tipus.

Les sancions previstes es notificaran per escrit a l'adherit i comportaran l'obligació d'esmenar o corregir les irregularitats detectades i rectificar les situacions o conductes contràries al que preveu aquest Codi Tipus.

Article 40. Prescripció d'infraccions i sancions.

1. Les infraccions molt greus prescriuran als tres anys, les greus als dos anys i les lleus a l'any.
2. El termini de prescripció s'iniciarà des del dia en que la infracció s'hagués comès.
3. Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement l'interessat, del procediment sancionador, reprenent-se el termini de prescripció si l'expedient sancionador estigués paralitzat durant més de sis mesos per causes no imputables al presumpte infractor.
4. Les sancions imposades per faltes molt greus prescriuran als tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus a l'any.
5. El termini de prescripció de les sancions computarà des del dia següent a aquell en què adquireixi fermesa ⁶ la resolució per la qual s'imposa la sanció.
6. En el cas que, per les mateixes infraccions, l'AEPD o l'APDCAT iniciessin un expedient sancionador a un farmacèutic titular d'oficina de farmàcia adherit, el COFB s'abstindrà d'iniciar un procediment sancionador en l'àmbit de les seves competències, i/o en el cas que aquest ja s'hagués incoat, ordenarà el procedent per a la seva suspensió fins que hagués recaigut resolució sobre l'expedient tramitat per les esmentades autoritats. La sanció imposada per part de l'AEPD o l'APDCAT, comportarà la suspensió o la retirada definitiva de l'ús del certificat d'adhesió al Codi Tipus, i la baixa temporal o definitiva, segons el cas, del llistat d'adherits.

Títol IV. Entrada en vigor i inscripció del Codi Tipus de l'oficina de farmàcia.

41. Inscripció.

⁶ Una sanció adquireix fermesa quan contra la resolució que la imposa no es presenta cap recurs, o quan s'han esgotat les instàncies per recorre-la.

Codi Tipus del tractament de dades de caràcter personal aplicable al tractament de dades de l'oficina de farmàcia, promogut pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

De conformitat amb el que preveu l'article 32 de la LOPD i l'article 77 del RLOPD, el present Codi Tipus s'ha de dipositar en el Registre General de Protecció de Dades de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades per a la seva inscripció.

Article 42. Entrada en vigor.

Aquest Codi Tipus entrarà en vigor a partir de la data de la seva inscripció en el Registre General de Protecció de Dades de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.